Edini slovenski dnevnik
-: v Zedinjenih državah. :-
Velja za vse leto . . . $3.00
-: Ima 10.000 naročnikov :-

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily
-: in the United States :-
Issued every day except
-: Sundays and Holidays :-

TELEFON PISARNE: 4687 COR TLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 86. — ŠTEV. 86. NEW YORK, TUESDAY, APRIL 13, 1915. — TOREK, 13. APRILA, 1915. VOLUME XXIII. — LETNIK XXIII.

AVSTRIJA JE V KARPATIH KONCENTRIRALA VSO SVOJO SILO.

TIROLSKI STRELCI SO SE MORALI VRNITI Z ITALIJANSKE MEJE.

ITALIJA BO Z DEMONSTRANTI Z VSO STROGOSTJO POSTOPALA.

NEMŠKI POVELJNIK JE POHVALIL RUSKE VOJAKE. OBSTRELJEVANJE PODGORICE. ZAVEZNIKI SO ZAČELI ZNOVA OBSTRELJEVATI DARDANELE. — AVSTRIJSKI POLITIČNI AGENTI NA VSE NAČINE POSKUŠAJO ZANESTI SPOR MED ČRNOGORCE IN ALBANCE. BOLGARSKI KOMITAŠI SO ZOPET PREKORAČILI SRBSKO MEJO. TURČIJA JE DOBILA TRI NOVE PODMORSKE ČOLNE. PRED PADCEM PRZEMYSLA JE BRZOJAVIL AVSTRIJSKI CESAR POVELJNIKU KUSMANEKU.

Brzojavka cesarja Franca Jožefa.

Petrograd, Rusija, 12. aprila. Ruska uradna informacijska pisarna je priobčila več listin, katere so zaplenili ruski vojaki, ko so osvojili Przemysl. Med listinami je tudi nekaj brzojavk cesarja Franca Jožefa, od katerih je sledeča najbolj značilna:

Zelo sem potrt, ko se je izjalovil zadnji izpad mojih čet. Ponosen sem pa na junaštvo svojih vojakov, ponosen sem, da imam v armadi tako izborne voditelje. Hvala vsem, ki so se udeležili te bitke, blag spomin onim, kateri so v tej bitki padli. Zgodovina bo še v daljni bodočnosti oznanjevala njihova slavna dela. — Franc Jožef I.

Ko je trdnjavski poveljnik podmaršal Kusmanek prebral vojakom to brzojavko, je pristavil: — Vojaki, to je zaslužena pohvala za vaše zmage in sploh za vse, kar ste dosegli. — Pokažite, da ste te hvale tudi v polni meri vredni.

Na predvečer kapitulacije je pisal Kusmanek svoji ženi: — Jaz sem zdrav, toda domov se ne bom vrnil tako kmalo. — Naši ruski sovražniki so viteški, in upam, da bodo dobro postopali z menoj.

Rusko poročilo.

Petrograd, Rusija, 12. aprila. Izjava, ki jo je izdal danes veliki ruski generalni štab, se glasi: — Zapadno od reke Njemen so se vršili le posamezni spopadi. V okolici Osovca je bilo nekaj artilerijskih dvobojev, ki so bili pa nedločilni. Nemci so na Rusko-Poljskem večkrat napadli naše postojanke, pa so bili vedno vrženi z velikimi izgubami v beg. Pri Užak prelazu se je vršila silno vroča bitka, v kateri smo zaplenili tri topove, veliko strojnih pušk in vjeli nad 700 Avstrijcev.

V splošnem je položaj na vzhodnem bojišču neizpremenjen.

Nemci prodirajo.

Berlin, Nemčija, 12. aprila. — Nemci so dobro napredovali v okolici Kalvarije in pognali sovražnika na več mestih v beg. Sedaj so začeli prodirrati proti reki Njemen, na katere levem krilu stoji sovražnik v ofenzivi. Uradno poročilo se glasi: — Nemške čete so začele prodirati od Mariampola proti vzhodu. Včeraj so vjeli ti vojaki 9 ruskih častnikov in preko 1300 mož. Severno od Lomže so metali Rusi na naše postojanke bombe, ki so vsebovale strupene pline.

Uspehi vzhodno od Užok prelaza.

Dunaj, Avstrija, 12. aprila. — Avstrijski generalni štab naznanja: — Na Rusko Poljskem in v zapadnem delu Galicije stoji v akciji velik del ruske artilerije. V Karpatih, posebno pa vzhodno od Užok prelaza smo s precejšnjimi izgubami odbili vse sovražniške napade.

Ojačenja.

Petrograd, Rusija, 12. aprila. Tukajšnji vojaški strokovnjaki so mnenja, da se bližajo operacije v Karpatih koncu. Avstrijci so začeli z mrzlično naglico utrjevati mejo med Galicijo in Ogrsko. [illegible] to fronto je poslalo armadno [illegible]veljstvo vse vojaštvo, katero [illegible]re pogrešati. Odpoklicane so [illegible] čete od Nide, Nareve, Visle, [illegible]ra ni še celo z italijanske me[illegible] se vrnili tirolski strelci ter [illegible] v Karpate. Razen Avstrijcev se nahaja na tej fronti tudi veliko število Bavarcev in Saksov.

Hindenburgova sodba o Rusih.

Berlin, Nemčija, 12. aprila. — Nemškega maršala Hindenburga je obiskal v njegovem glavnem stanu znani italijanski vojni poročevalec Cabasino Renda. O Rusih se je nemški poveljnik takole izrazil: — Pripoznati moram, da ruska artilerija izvrstno strelja, njena napaka je edino le ta, da porabi več municije. Tudi infanrija je dobra, dočim se kavalerija nikakor ne more primerjati z našo. Rusi so samo zategadelj dobri vojaki, ker so vajeni lepe pokorščine in ker brez obotavljanja gredo tja, kamor so poslani. Rusi so se v japonski vojni veliko naučili, posebno kar se tiče kopanja strelnih jarkov in gradnje okopov.

Obramba Smirne.

Atene, Grško, 12. aprila. — Zavezniško brodovje se pripravlja na nov napad na Dardanele. Zaenkrat obstreljujejo bojne ladije turške postojanke ob evropski obali. Turki so posvetili vso svojo pažnjo obrambi Smirne. V mesto prihajajo že tri dni neprenehoma sveže čete. Trdnjava Castro, ki je tik pred smirnskim zalivom je opremljena s popolnoma novimi topovi.

Podmorski čolni.

Atene, Grško, 12. aprila. — Turčija je dobila od Nemčije tri nove podmorske čolne. Posamezne kose so prepeljali po železnici in jih v pristanišču sestavili. Kapitan turške križarke 'Breslau' je dobil zaradi bolezni daljši dopust. Nadomestoval ga bo neki nemški mornariški častnik.

Obstreljevanje Podgorice.

London, Anglija, 12. aprila. — Angleški generalni konzul naznanja iz Cetinja:

Kralj in prestolonaslednik sta si v nedeljo ogledala oni del mesta Podgorice, kamor so metali prejšnji teden avstrijski zrakoplovci bombe. Škoda je večja, kot se je v začetku mislilo. — Ranjenih je bilo 129 oseb, 20 pa mrtvih. Nekatere so bile tako razmesarjene, da jih ni bilo mogoče spoznati.

Municija za Turčijo.

Pariz, Francija, 12. aprila. — Tukajšnji "Journal" je dobil iz Bukarešta poročilo, da so nemški in avstrijski kurirji kontrabandirali skozi Rumunsko v Turčijo eksplozivne snovi. Skoraj vsak kurir je imel seboj veliko prtljage, kar se je slednjič zazdelo carinskim uradnikom zelo sumljivo. Zadnji čas se je tudi število kurirjev primeroma zvišalo. Rumunske oblasti so uvedle strogo preiskavo.

Položaj v Italiji.

Rim, Italija, 12. aprila. — Italijanska vlada je izdala sledečo odredbo: — Od sedaj zanaprej se bo vse osebe, ki ščuvajo prebivalstvo na vojno, zaprlo in se jih bo strogo kaznovalo. Vlada je sklenila obdržati nevtralnost in nikakor ne more dovoliti, da bi razni hujskači, ki so najeti in plačani od te ali one vlade, podrli to, kar je vlada s težavo zgradila.

Policija je dobila nalog, da prepreči vsako demonstracijo in da glavne kolovodje aretira.

Pri demonstracijah, ki so se vršile v nedeljo, so nosili pristaši stranke "intervencionistov" po cestah zastave, na katerih je bilo zapisano: — Pogajanja med Avstrijo in Italijo naj se takoj prekine. — Vlada naj napove vojno, ker je to njena edina rešitev!"

Vesti o miru.

Petrograd, Rusija, 12. aprila. — Tukajšnje časopisje poroča, da je Avstrija takoj po padcu Przemysla vprašala potom neke nevtralne države Rusijo, če hoče skleniti žnjo mir, a je dobila negativen odgovor. Te vesti "Ruskoje Slovo" odločno dementira in piše: Avstrija in Nemčija so preveč tesno zvezani, da bi se zamogla ena brez druge pogajati. Vsakemu količkaj razsodnemu človeku je jasno, da bosta začeli obe državi naenkrat s pogajanji, nikakor pa ne vsaka posebej.

Črnagora in Srbija.

London, Anglija, 12. aprila. — Tukajšnji črnogorski poslanik naznanja: — Zadnjo soboto so napadli Albanci naše transporte in obstreljevali pri Skadru naše tovorne ladije. Dve ladiji sta se potopili. Jasno je, da stoje Albanci popolnoma pod uplivom avstrijskih političnih agentov, ki si na vse načine prizadevajo napraviti razdor med Albanci in Črnogorci.

Srbski poslanik je dobil iz Skadra sledeče uradno poročilo: — Bolgarski komitaši so vdrli zopet preko meje in napadli vas Zanoko v okraju Maleš. Ker so bili ustaši v premoči, so se morali naši umakniti. Med bolgarskimi ustaši in srbskimi vojaki se vrše skoraj ob celi meji manjši spopadi.

Generalni major Ditfurth padel.

Amsterdam, Nizozemsko, 12. aprila. — Tukajšnji "Maasbode" je dobil brzojavko, da je padel na Rusko Poljskem nemški generalni major pl. Dithfurth, član pruske gosposke zbornice. V več bitkah se je odlikoval, v bitki pri Lomši ga je pa zadela sovražniška krogla. —

Za revne Poljake.

Odbor Ameriško-Poljskega Podpornega Društva v New Yorku naznanja, da se je dosedaj nabralo za revne Poljake $38.062.71. Denar se bo šele po vojni razdelilo.

Kapitan dobil nagrado $5000.

London, Anglija, 12. aprila. — Župan mesta London je izročil danes v navzočnosti številnih v javnem življenju stoječih oseb kapitanu Bell parnika "Thordis" nagrado $5000, ker je dne 23. februarja v bližini Beachy Head potopil neki nemški podmorski čoln.

POZOR!

Vsak, ki se naroči na "Glas Naroda" in nam pošlje najmanj en dolar (za štirimesečno naročnino), dobi zastonj

SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR ZA LETO 1915.

Ker smo lansko leto tiskali tritisoč iztisov več, ga imamo še nekaj v zalogi. Rojaki, ne zamudite te ugodne prilike!

Koledar dobe tudi stari naročniki, če nam pri obnovitvi naročnine naznanijo, da ga še nimajo.

Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt St., New York City.

Z zapadnih bojišč.

Preložena ofenziva.

Glasom došlih poročil skušajo sedaj Francozi prodreti v Champagne, kjer vprizarjajo naskoke.

MIR OB MAAS IN MOSEL.

Vrše se pa bitke med Aisne in Oise, v gozdovih pri Ailly in Le Pretre ter v Argonih.

Berlin, Nemčija, 12. aprila. — Nemški vojni glavni stan je izdal danes sledeče poročilo:

"Med rekama Maas in Mosel je potekla nedelja primeroma mirno. V večernih urah so vprizorili Francozi naskok na gričevje pri Combres, vendar se jih je odbilo po dve uri trajajočem boju. V Argonih, v gozdu pri Ailly in Le Pretre so se vršili boji iz bližine, v katerih smo nadvladali ter vrgli Francoze nazaj. Kot protiodredbo proti obstreljevanju mesta Muelheim od strani francoskih letalcev, tekom kojega so bile ubite tri ženske, smo vrgli bombe v centralno skupino utrdb pri Nancy. Mesto Muelheim leži izven operacijskega ozemlja.

Na podlagi poročil ujetih francoskih častnikov so izvedele nemške vojaške oblasti, da služijo katedrala Notre Dame v Parizu, nadalje palača invalidov, galerije Louvra in vsa druga javna poslopja v vojaške svrhe in da so vsa ta poslopja opremljena z žarkometi, brezžičnimi brzojavnimi aparati ter brzostrelnimi puškami.

Nemški glavni stan je izdal danes poročilo o bojih pri St. Mihiel do vštetega 10. aprila. V tem poročilu se izrecno povdarja, da se niso vršili pri Les Eparges nikaki boji, dočim se glasi v francoskih poročilih, da so zavzeli Francozi to mesto po težkem boju. Poroča se o srditih bojih, ki se vrše za pozicije na višinah pri Combres ter se glasi, da so Nemci kljub premoči Francozov zopet zavzeli vse preje izgubljene pozicije, z izjemo majhnega, ne važnega dela.

Pariz, Francija, 12. aprila. — Iz današnjega popoldanskega oficijelnega poročila francoskega vojnega ministrstva je razvidno, da so preložili Francozi svojo glavno ofenzivo iz ozemlja med rekama Maas in Mosel v okolico med Aisne in Oise ter v Champagne. Uradno poročilo se glasi: — "Včerajšnjemu večernemu poročilu je dodati le par malenkosti. Tekom 11. aprila so trajali celi dan boji v Belgiji, v okolici Albert ter v Franciji v ozemlju med rekama Aisne ni Oise ter v Champagne.

Ker se niso vršili med Maas in Mosel izza naših uspehov dne 8. aprila nikaki nadaljni spopadi, smo reorganizirali pozicije, katere smo bili zavzeli v teh bojih. Na zapadnem obronku gozda Le Pretre smo odbili dva silna nemška naskoka, ki sta se popolnoma izjalovila vsled ognja naše artilerije in infanterije.

V večernem uradnem poročilu se glasi, da so otvorili Nemci v noči od 11. na 12. april oster artilerijski ogenj na Les Eparges in da so krog pete ure zjutraj vprizorili naskok, katerega se je pa odbilo. V gozdu pri Ailly in v okolici pri Flirey so se vršili artilerijski boji, dočim je infanterija počivala. V gozdu Le Pretre so vprizorili Nemci naskok, katerega se je z lahkoto odbilo in tekom 12. aprila se je posrečilo Francozom zavzeti zakop, ki se je še nahajal v rokah Nemcev. V noči od 11. na 12. april je vrgel neki nemški vodljivi zrakoplov sedem bomb na mesto Nancy. Ena teh bomb je padla v bližino bolnice, druga pa v bližini neke šole. Na dveh mestih je izbruhnil požar, povzročen vsled bomb, vendar se ga je kmalu pogasilo.

POZOR!

Dobili smo še par sto "PRATIK". Kdor jo želi dobiti, naj pošlje 12 centov.

SLOVENIC PUBLISHING CO. 82 Cortlandt St., New York City.

Parnik "Wayfarer" torpediran od Nemcev.

V službi angleške vlade stoječi parnik "Wayfarer' je bil najbrž torpediran od Nemcev.

POMORSKA BITKA?

V okolici Scarborough je bilo slišati grmenje topov ter se domneva, da se je vršila pomorska bitka.

London, Anglija, 12. aprila. — Tukaj krožijo vesti, da je bilo slišati v Severnem morju, na obali Scarborough, grmenje težkih topov ter se domneva raditega, da se je vršila pomorska bitka, dasiravno ni mogoče dobiti nikakih oficijelnih informacij. Istotako niso dospela nikaka zanesljiva poročila o spopadu sovražnih bojnih ladij, ki se je baje završil na obali Norveške.

Neka tiskovna agentura poroča o izgubi angleškega parnika 'Wayfarer', katerega je baje potopil neki nemški podmorski čoln.

Posadka parnika "Wayfarer" se je izkrcala v Plymouth. Ljudje niso ničesar zapazili o kakem podmorskem čolnu ter so mnenja, da se je završila eksplozija v notranjosti parnika. Drugi pa so mnenja, da je zadel parnik na mino ali da je postal žrtev torpeda. Ko se je završila eksplozija, se je nahajal parnik v bližini Scilly otokov.

Galveston, Tex., 12. aprila. — Tukajšni zastopniki Harrison črte so izjavili, da je parnik "Wayfarer" dne 15. marca prevzela angleška vlada ter da se je od istega časa nahajal v službi slednje. Parnik je vseboval 6222 ton ter je bil zgrajen leta 1903 v Belfastu. Več kot deset let je vozil redno med Liverpoolom in Galvestonom ter bi moral isti dan, ko ga je prevzela vlada, odpluti v Galveston.

Izgnan nemški parnik.

Amsterdam, Holandska, 12. aprila. — Nemškemu parniku "Main", katerega se je sumilo, da se ga uporablja kot provijantni parnik za nemške podmorske čolne, se je ukazalo, naj odpluje iz pristanišča. Parnik je odplul v Antwerpen.

Torpediranje francoskega parnika.

Plymouth, Anglija, 12. aprila. Neki nemški podmorski čoln je torpediral včeraj v bližini Start Point v Angleškem kanalu francoski parnik "Frederic Franck". Vladni vlačilni čolni pa so prevedli parnik v Plymouth.

Kontroliranje italijanskih parnikov.

Berlin, Nemčija, 12. aprila. — Italijanski korespondenti so obvestili nemške eksportne firme, da sme skozi Gibraltar le blago, ki nosi potrdilo angleškega konzularnega uradnika, da ni ne nemškega ne avstrijskega izvora. Z ozirom na to pravi "Frankfurter Zeitung", da se je stavilo celo nevtralno trgovino pod angleško policijsko kontrolo. Veliko listov zahteva protiodredbe proti Angliji.

Parnik "Harpalyce" je nosil angleško zastavo.

Washington, D. C. 12. aprila. Nemško poslaništvo je danes objavilo, da mu je iz zanesljivega vira znano, da je nosil angleški parnik "Harpalyce" v času, ko je bil torpediran od nemškega podmorskega čolna, angleško zastavo in ne ono belgijske pomožne komisije. Svojo nalogo je bil izpolnil ter se ni več nahajal v službi komisije.

Aeroplani so zasledovali parnik.

Rotterdam, Holandska, 12. aprila. — Danes je dospel semkaj angleški parnik "Serula" ter sporočil, da sta ga zasledovala dva nemška aeroplana ter vrgla nanj 20 do 30 bomb, ki so padle vse v vodo, ne da bi pogodile cilja. Aeroplani so prišli iz smeri od Zeebruegge ter so se odstranili v isti smeri.

Ušla Angležem.

Nemško pomožno križarko 'Kronprinz Wilhelm' je baje zasledovala do meje 3 milj neka angleška križarka.

Newport News, Va., 12. aprila. Prvi mašinist W. J. Gow angleškega parnika "Coleby" katerega je potopila nemška pomožna križarka "Kronprinz Wilhelm", zatrjuje, da je zasledovala neka angleška križarka nemško pomožno križarko prav do ameriške vodne meje treh milj.

Washington, D. C. 12. aprila. Uradniki zakladniškega departmenta so sporočili danes državnemu departmentu, da je naprosil kapitan križarke 'Kronprinz Wilhelm' za reparaturni čas za svojo ladijo, ki se nahaja v Newport News. Admiral Fletcher bo dal po svojih častnikih preiskati križarko ter ugotoviti, kakšne reparature so potrebne, da bo mogla križarka zopet na visoko morje. S tem slučajem se bo postopalo prav tako kot z onim "Prinz Eitel Friedricha". — Podadmiral Beatty, v kojega varstvu se nahaja internirana križarka "Eitel", je sporočil danes mornariškemu tajniku Danielsu, da želi več častnikov internirane križarke obiskati Richmond in Philadelphijo. Sporočilo se mu je, da ima polnomoč dati tako dovoljenje, ne da bi vprašal v Washingtonu.

Dva ameriška parnika pridržana.

London, Anglija, 12. aprila. — Ameriško poslaništvo se je danes naprosilo, naj izposluje oproščenje dveh ameriških parnikov, katera so zajele angleške bojne ladije ter prevedle v Kirkwall. Gre se za parnik "Fordney", ki je odplul dne 20. marca iz New Yorka v Malmoe, Švedska, ter za parnik "Navajo", ki se je nahajal z bombažem na krovu na poti iz Galvestona v Bremen.

Pristaniški delavci v uniformah.

Liverpool, Anglija, 12. aprila. Pristaniški delavci, katere je organiziral lord Derby, so paradirali danes v Khaki-uniformah po cestah ter jih je prebivalstvo burno pozdravljalo. Po defiliranju pred poveljnikom so šli na pomole na delo. Ljudje stoje pod vojaško disciplino ter ne smejo stavkati.

Huerta v New Yorku.

General Victoriano Huerta, bivši predsednik Mehike, ki je dospel včeraj v New York, je izjavil, da se ne namerava vrniti v Mehiko. Tudi ne bo šel na Cubo ter sploh nikamor iz Združenih držav. Napram časnikarskim poročevalcem se je izrazil, da je to njegov prvi obisk v New Yorku ter da upa videti veliko zanimivega.

Slučaj parnika "Wilhelmina" končan.

Washington, D. C., 12. aprila. — Državni department je dobil danes poročilo, da se je brez priznega sodišča poravnalo slučaj ameriškega parnika "Wilhelmina", katerega so zajeli Angleži, ko se je nahajal na poti v Nemčijo z živili na krovu. N. Lindheim, posestnik tovora in njegov odvetnik sta imela danes posvetovanje s pomožnim tajnikom državnega departmenta Andersonom ter sta potrdila iz Londona došlo poročilo, da je angleška vlada nakupila tovor in se obvezala poravnati vso nastalo škodo.

MOHORJEVE KNJIGE za leto 1915

so vendar enkrat dospele. Danes smo jih pričeli razpošiljati naročnikom. Kdor želi dobiti 6 knjig in sicer: 1. Koledar za leto 1915; 2. Mesija, 1 zvezek; 3. Mladim srcem, 2. zvezek; 4. Zgodovina slovenskega naroda, 4. zvezek; 5. Slovenske večernice, 68. zvezek; 6. Duhovni boj (molitvenik), naj nam dopošlje

1 DOLAR.

Knjige odpošljemo, ali po pošti, ali ekspresom.

Slov. Publishing Co.

Koruptni politiki.

Radi volilnih sleparij so bili obsojeni na večletne ječe znani politiki iz Terre Haute, Ind.

Indianapolis, Ind., 12. aprla. — Dosedanji župan Donn R. Roberts, je bil danes v zveznem sodišču obsojen na šest let ječe v Leavenworth. Razventega mora plačati $2000 denarne globe. Robert je bil glavni obtoženec v korupcijskem procesu proti politikom v Terre Haute. Ostali obtoženci so bili obsojen na sledeče kazni:

Šerif Dennis Shea na 5 let ječe in $1000 globe; okrožni sodni[illegible] Eli Redman na 5 let ječe in $1000 [illegible] predsednik urada za javna del[illegible] Harry Montgomery, 3 leta in $50[illegible] George Ehrenhart, član urada [illegible] javna dela, 3 leta in $500; E[illegible] Discroll, pomožni mestni inžene[illegible] 3 leta in $500; mestni sodnik Th[illegible]mas Smith, 3 leta in $500 ter [illegible] pet drugih, ki so dobili kazni [illegible] najmanj dveh let in $100 globe.

Sodišče je proračunalo procesn[illegible] stroške na $12.000, katere moraj[illegible] plačati obsojeni.

Papežev brat umrl.

Genova, Italija, 12. aprila. — Danes je umrl tukaj marki Del[illegible] Chiesa, brat papeža Benedikt[illegible] XV.

Nova ustaja v Santo Domingo.

Washington, D. C., 12. aprila. — Vsled poročil poslanika Sullivan[illegible] glede izbruha novega ustaškeg[illegible] gibanja v Santo Domingo je o[illegible] poslal danes mornariški depar[illegible]ment na križarko "Des Moines[illegible] ki se nahaja v Progreso, Mehik[illegible] brzojavno povelje, naj odpluje [illegible] Santo Domingo. Kanonski čo[illegible] "Nashville" se že nahaja pr[illegible] dominikanskim glavnim mestom.

Begunci iz Mehike.

Washington, D. C., 12. aprila. — Vlado Združenih držav se je zop[illegible] pozvalo, naj spravi Amerikance [illegible] Mehiki nazaj v Združene držav[illegible] Na zahtevo državnega departme[illegible] ta se bo takoj odposlalo v Tamp[illegible]co prevozni parnik "Sumner", [illegible] bo prevedel v Galveston na st[illegible] ne Amerikancev, ki ne morejo [illegible] nadalje ostati v Mehiki in ki [illegible] majo nobenih sredstev, da bi [illegible] vrnili v domovino.

Učenka se je zastrupila.

Philadelphia, Pa., 12. aprila. — Radi ukora, katerega je dobi[illegible] ker ni hotela v šolo, se je zast[illegible]pila danes 14letna Helen Bowe[illegible] Kmalu nato je umrla v Frankf[illegible] bolnici.

Nižje cene za denarje v staro domovin[illegible]

Pošiljamo denar na Kranjsk[illegible] Štajersko, Primorsko, Koroško, Tirolsko, Češko, Hrvatsko in [illegible]grsko tako zanesljivo kakor pre[illegible] vojno. Iz poslovanja zadnjih tre[illegible] mesecev smo se da dobrega pr[illegible] pričali, da pride denar tudi s[illegible] daj sigurno v roke naslovniko[illegible]

Vojakom se ne more sedaj d[illegible]nar pošiljati, ker se nikdar za g[illegible]tovo ne ve kje se nahajajo, [illegible] nam skoraj vsako pošiljatev z[illegible] vojake c. kr. poštni urad vrne[illegible]

Denar nam pošljite po "D[illegible]mestic Postal Money Order" ter priložite natančni Vaš naslo[illegible] in one osebe, kateri se ima izp[illegible]čati.

Cene:

K		K	
5....	,90	120	20[illegible]
10....	1.80	130....	22[illegible]
15....	2.65	140....	23[illegible]
20....	3.50	150....	2[illegible]
25....	4.35	160....	27[illegible]
30....	5.20	170....	2[illegible]
35....	6.05	180....	3[illegible]
40....	6.90	190....	3[illegible]
45....	7.75	200....	3[illegible]
50....	8.50	250....	4[illegible]
55....	9.35	300....	5[illegible]
60....	10.20	350....	5[illegible]
65....	11.05	400....	6[illegible]
70....	11.90	450....	7[illegible]
75....	12.75	500....	8[illegible]
80....	13.60	600....	10[illegible]
85....	14.45	700....	11[illegible]
90....	15.30	800....	13[illegible]
95....	16.15	900....	15[illegible]
100 ...	17.00	1000....	16[illegible]
110 ...	18.70		

Ker se cene sedaj jako spreme[illegible] naj rojaki vedno gledajo na naš c[illegible]

TVRDKA FRANK SAKER[illegible]
82 Cortlandt St., New York, [illegible]

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)

Owned and published by the

Slovenic Publishing Co.

(a corporation.)

FRANK SAKSER, President.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in Canado	$3.00
" pol leta	1.50
" leto za mesto New York	4.00
" pol leta za mesto New York	2.00
" Evropo za vse leto	4.50
" " pol leta	2.55
" " četrt leta	1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvzemši nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and Holidays.
Subscription yearly $3.00.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osobnosti se ne priobčujejo.
Denar naj se blagovoli pošiljati po — Money Order.
Pri spremembi **kraja** naročnikov prosimo, da se nam tudi **prejšnje bivališče** naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

Dopisom in pošiljatvam naredite ta naslov:
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

Zlato se preizkuša v ognju.

V roke nam je prišla ena novejših številk ljubljanskega "Slovenca". Da nosi ta hinavski in izdajalski list to lepo, nam Slovencem sveto ime po krivici, smo že zdavnaj vedeli. — Zgodovina našega narodnega probujenja in naše narodne zavednosti je pač kratka. Kar so nesebični rodoljubi dosegli z dolgotrajnim trudom in samozatajevanjem na polju narodne emancipacije, to sta ta list in stranka, koje glasilo je, neprestano podirala.

Ti ljudje, ki niso delali do sedaj ničesar drugega, kakor sleparili slovensko ljudstvo, si nas upajo imenovati sleparje.

Po 20. septembru 1908. leta so takoj pozabili na prisege, ki so jih dali tedaj v hipu, ker je tako zahtevala celokupna slovenska javnost ter so zopet pričeli z izdajstvi proti slovenskemu narodu.

Izdali so pošteno slovensko ime Ljubljane. Da so zadostili svojim strankarskim težnjam ter si napolnili svoje žepe, **so spravili v prej popolnoma slovenski občinski svet ljubljanski nemške odbornike ter tako umazali slovenski značaj bele Ljubljane,** ki se je od nekdaj trudila zanj vsa slovenska napredna inteligenca.

Pod pretvezo, da delajo za narod, so od nekdaj in še na debelo izvabljajo denar od slovenskega naroda. Od tega denarja še nikdar niso pokazali ni enega jasnega računa, **ker so šli vsi novci v zasebne strankarske namene.**

Slovenci smo hoteli in zahtevali od vlade svoje slovensko vseučilišče. **Fond, ki je bil v to namenjen in ki je že dosegel skoro en milijon, so nesramno ukradli ter ga sami porabili v strankarske namene ter tudi drugače spravili kranjsko deželo na rob finančnega prepada. Mi pa še do danes nimamo svoje visoke šole! Po njih posredovanju je dobilo neznatno število Nemcev v Ljubljani svojo čisto nemško gimnazijo, dočim nam ne da vlada niti dovolj prepotrebnih srednjih šol.** Tako bi našteli celo vrsto izdajstev, ki jih ima na vesti klerikalna stranka v starem kraju.

Mi, amerikanski Slovenci, smo že neštetokrat pomagali rojakom v stari domovini. Če bi jih rodna gruda pod avstrijsko vlado lahko rodila, bi tega ne bilo potreba in marsikateri Slovenec, ki zdaj preliva potne srage tu v Ameriki, bi rajše obdeloval svojo lastno zemljo. — Takoj, ko smo slišali o grozečem pomanjkanju v stari domovini, smo nabrali lepo svoto za bedne. O denarju, ki je bil poslan za vlado **izključno za Slovence,** je danes ni nikakega računa.

Duhovščina v starem kraju je plačana od vlade, zato ima tiranska avstrijska vlada v tej klerikalni duhovščini najtrdnejšo zaslombo pri svojem nelepem delu. Hvala Bogu, tu v Ameriki imamo še nekaj slovenskih svečenikov, ki vedo, da so najprej Slovenci in kot taki dolžni delovati za slovenski narod.

Do sedaj so nosili oni Iškarjoti v starem kraju vero na svojem praporu. Radovedni smo, kaj neki bodo od sedaj naprej, ko bo tudi ljudstvo postalo nezaupno, ker se na tako nenaraven način druži katoliška Avstrija s protestantovsko Nemčijo in mohamedansko Turčijo proti katoliški Belgiji in Franciji ter proti kristijanski Srbiji in Rusiji!

Izdajalski "Slovenec", poučen od svojih "prijateljev v Ameriki" (ki jih seveda prav dobro poznamo), pravi nadalje, da so za nami podrti mostovi v domovini. Podrti so nam, da, v kolikor ne maramo prelivati svoje krvi v vsenemške namene in v kolikor ne maramo tlačaniti nobenim pijavkam v Avstriji. — Pa naša vest je čista in ko bodo že davno izzvenele te besede ter se bodo tudi celokupnemu slovenskemu narodu odprle oči ter bodo že zdavnaj ozeleneli grobovi slovenskih vojakov-mučenikov, se bo pokazalo, kdo je pravi prijatelj Slovencev.

France Prešeren, naš najznamenitejši slovenski pesnik, pravi: "Manj strašna noč je v črnem grobа krili, kot so pod svetlim solncem sužnji dnovi!" Mi vsi- ki smo danes tu, vemo to prav dobro ter vsi oni vedo to, ki se morajo bojevati proti ljudem, ki so jim vse drugo, kakor pa sovražniki. Dobro vedo to tudi oni rojaki, ki so bili še tako srečni, da so o pravem času zbežali pred krvniki ter vsi **oni mladeniči in možje, ki so obsojeni v Avstriji na smrt ali pa v temnice, za ničesar drugega, kakor da so ljubili slovenski narod.**

Mi v Ameriki ne maramo nikakih "avstrijskih lig", ali kakih prikritih organizacij, ki pod to krinko sleparijo in izdajajo slovenski narod!

Mi rabimo "Slovenskih lig" in enakih slovenskih organizacij, ki bodo delovale samo za **prospeh slovenskega naroda ter za njegove pravice!** Tu sem bo pristopil vsak pravi, zavedni Slovenec in za to bo vsak deloval z vsemi svojimi močmi.

Ne bomo mirovali prej, dokler ne bomo videli **prostega slovenskega naroda.** Ne bomo dopustili, da bi Avstrija predpisovala slovenskemu kmetu, koliko sme pojesti kruha, ki si ga je sam vsejal in sam pridelal s svojimi žulji, za sebe in svoje otroke!

Zlato se preizkuša v ognju — prijateljstvo pa v nesreči! — Ljubljanski "Slovenec" in njegova stranka pa so ravno v tem času, ko je v nevarnosti obstoj slovenskega naroda, pokazali vnovič, da jim je lastna korist vse, slovenski narod pa — deveta briga.

Takoj, ko se je začela evropska vojna, so kričali Šusteršič in drugi njegovi politični pajdaši na vse grlo v "Slovencu", da gredo razbijat glave slovanskim Rusom. Njim je bilo to seveda lahko, ko so sedeli doma na varnem, ni pa bilo lahko našim ubogim slovenskim vojakom, ki so morali v naslado drugih sami prelivati svojo kri. V to so bili prisiljeni, ker v nasprotnem slučaju so jih čakale vislice.

Mi ne simpatiziramo s carjem in njegovim absolutizmom. Mi sploh ne maramo nikakih dednih kronanih glav. Tudi ruski narod je že sit jarma germanskih Romanoveev. Ruski narod je že neštetokrat pokazal, da ljubi svobodo ter da je pripravljen si jo tudi izvojevati. Vse to stremljenje se zreali v spisih vseh modernih ruskih pisateljev. Pa kljub temu so vsi Rusi edini in prepričani, da se morajo prej otresti grozeče nemške nevarnosti, potem bodo pa tudi obračunali s svojim carjem in svojo vlado.

Poljski narod je bil od nekdaj hujskan od nasprotnikov Slovanstva proti Rusom. Danes pa je ves narod enih misli, da morejo le od Rusov pričakovati izpolnitve svojih narodnih sanj. Njihovo kraljestvo se bo obnovilo in to s pomočjo Rusov.

Na enak način so se potegnili Rusi tudi za naše dežele ter so zagrozili Italiji, ki je že segala po naših slovenskih deželah, da nima pravice do te zemlje, ki je slovenska.

Treba je, da se tem trdneje oklenemo "Slovenske lige" in da tem vstrajneje delujemo proti vsem narodnim izdajicam, ki prolo zelo vrjetno v slučaju, da bo dajajo slovenski narod monarhistični avstrijski vladi za judeževe groše... Sami hočemo stati na straži ter gledati, da se slovenskemu narodu ne bo godila nikjer krivica!

Posledice slabega dejanja.

Profesor Muensterberg s Harvard vseučilišča je ravnokar izdal knjigo, v kateri obravnava izid sedanje velike vojne v Evropi. V prvih odstavkih se pritožuje nad tem, da ni ameriški narod boljše in voljnejše podpiral stremljenje predsednika, da se napravi zopet mir, in sicer v imenu Združenih držav. Mesto tega pa se preskrblja zaveznike z vojnim materijalom in municijo ter pripomore s tem k podaljšanju vojne. Ameriški narod je zamudil veliko priliko, da bi namreč igral ulogo nepristranskega razsodnika. Kako naj bi izvedel to misijo, ni povedano. Bilo bi pač nekoliko težko igrati napram evropskim velesilam ulogo posredovalca in razsodnika, dokler je vsak narod prepričan, da bo zmaga konečno **na njegovi strani.** Ako pa ostane vojna neodločena, ako se bo končala vsled splošnega izčrpanja narodov ter bodo zahtevali slednji mir pod vsakim pogojem, potem bo morda prišel čas, da se bo mogel ameriški narod poskusiti v ulogi splošnega razsodnika.

Nekoliko sentimentalna razmotrivanja prvih odstavkov pa so stranskega pomena. Važnejši del knjige je oni, v katerem razpravlja Muensterberg o domnevanem poteku stvari po sklepu miru. Tu pa najdemo naziranje, katero se je v zadnjem času pojavilo že z različnih strani in ki temelji v izvajanju, da je sedanja vojna le pričetek dolgo trajajoče bojevite dobe, v kateri bodo menjavali vojskujoči se svoje uloge. Muensterberg pravi, da bi pomenil mir le premirje, dokler ne izbruhne veliki boj med Anglijo in Rusijo. Ako ostane Rusija v sedanjem boju z Nemčijo in Avstrijo zmagovalka, potem bo z ozirom na Anglijo veliko na boljšem. Prišlo bo pa tudi do velike napetosti med Anglijo in Francijo. Slednja baje ne more Angliji odpustiti, da je porabila vojno v to, da se je definitivno polastila Egipta. S tem pa obvladuje Anglija celo Afriko, ki je v vsakem oziru dragocena posest.

Največjo nevarnost pa vidi Muensterberg v agresivnem postopanju Japonske. Nikakor ni bil namen Anglije dovoliti Japoncem, da se polaste nemških posesti na Kitajskem, da kontrolirajo v vojaškem oziru nezmožno Kitajsko ter napol zaprejo takozvana "odprta vrata", to je trgovsko prostost za vse narode. Japonska je že sedaj gospodarica Iztoka. Z Anglijo zvezani narod pa ve že sedaj, da se ne more ustaviti preje, dokler ne stopi na mesto Anglije v bogati in dobičkanosni Indiji. Zbližanje med Anglijo in Rusijo, ki je baje že dozorelo v zvezo, je v tem oziru velepomembno.

Tudi glede Združenih držav pravi profesor Muensterberg, da se bližajo težkim zapletljajem in to ne le na Iztoku, temveč tudi na Zapadu, z Anglijo. Združene države ne morejo ostati še nadalje brez močne trgovske mornarice. Tega se pa boje Angleži že sedaj. Združene države bi bile za Anglijo najnevarnejši konkurent v Južni Ameriki. Za Združene države bo napočila doba militarizma in to že raditega, ker bodo prisiljene braniti dragoceni Panamski prekop tudi proti Japonski. Mogočen faktor v prilog militarizma bi tvorile tudi številne tvornice, ki se pečajo z dobavo vojnega materiala in ki bi si hotele zasigurati ta lepi dobiček tudi za bodoče.

Kot je videti, barva profesor tako črno za slučaj, da bi bila poražena Nemčija. V nasprotnem slučaju bi se baje nevarnost za Združene države zmanjšala. V slučaju zmage Nemčije bi se morali reakcijonarni elementi umakniti, kar pa je seveda le mnenje Muensterberga, dočim so drugi prepričani, da bi bilo čisto drugače.

Ni izključena možnost, da se bliža človeštvo dolgi perijodi splošnega vojskovanja in grozotam, ki so v zvezi s tem. To je celo zelo vrjetno v slučaju, da bo en del tako vsestransko zmagal, da bo mogel diktirati drugemu mirovne pogoje. Je pa še druga možnost in te se moramo oklepati vsi, kojim je blagor narodov na srcu. Možno je namreč, da bo narod v vseh deželah izprevidel ter nehal biti orodje v rokah vladajočega razreda.

Dopisi.

North Chicago, Ill. — Prejel sem pisma iz Stare Vrhnike od svojcev, ki opisujejo zlo in pomanjkanje sedaj na spomlad in ki bo še hujše na jesen. Veliko število je takih, ki so ponavadi kupovali pridelke za setev in za sadenje na spomlad, a sedaj ne morejo kupiti. Kam naj se obrnejo na jesen, če sedaj ne bodo nič vsejali? — Zato sem se namenil nabirati prispevke od Starovrhničanov, ki so raztreseni po Ameriki, da vsak po svoji moči pomore našim ubogim sosedom v starem kraju, onim, s katerimi smo skupaj v šolo hodili, skupaj uživali žalost in veselje v mladostnih letih. Sedaj pa so oni siromaki tam ter nas v solzah prosijo pomoči.— Denar naj se pošlje ali prinese na Math. Ogrin, 12.-10. St., North Chicago, Ill.

Butte, Mont. — Zadnji čas se je začelo v naše mesto ljudstvo kar trumoma seliti. Sam ne vem, kaj ljudi tako žene sem. Če prihajajo za delom, se bodo prokleto opekli. Rojakom naznanjam, da je v Butte čez 6000 ljudi brez dela. Če se bodo razmere kaj izpremenile, bom že sporočil. — Poročevalec.

V boju z ljudmi in naravnimi silami.

Slovenski podčastnik, ki se že od začetka mobilizacije bori na severnem bojišču piše svoji sestri:

Draga sestra! Kakor sem iz Tvoje karte posnel, me karaš, ker nič ne pišem, kako se tukaj imam. Tvojo željo v mali meri izpolnim. Hočem Ti dati mal obris mojega življenja v vojski; torej popolnoma kratko, sicer bi napisal celo knjigo.

Najbolj živo mi je v spominu 26. avgust. To je bila bitka, ne, to je bilo že mesarsko klanje v pravem pomenu besede. Ko pridemo na neko polje, dve uri od mesteca N., smo zapazili kozake. Pripravljeni smo bili, da jih sprejmemo, a so takoj izginili. Takoj nato smo dobili topničarski ogenj. Jaz sem kmalu izgubil par mož. Naše takrat nisem mislil. Potem je prišlo povelje: "Naprej!" Krogle nas obsujejo kakor dež; sičanje, da je bilo joj. Kakor neumen skočim pokonci in zavpijem: "Fantje, naprej, to ni nič!" Komaj napravimo 30 korakov, že se skrči moj roj na 5 mož. Strojne puške so tudi prav pridno delale. Mi streljamo kakor bi šlo za stavo. Ko se približamo sovragu že do 600 korakov (med največjim ognjem), nas sprejme Rus s kartečami; to je bilo grozno. Obstal sem z dvema možema, ki sta mi še ostala, v zadolbi ter čakal, kdaj se vsuje na nas svinčeni dež. A hvala Bogu, ostali smo živi in neranjeni. Truden boja si zapalim svalčico ter nemeneč se za krogle, ki so padale na levo in desno, spred in zad, pušim dalje. Hotel sem jesti, a moja menažna skodela je proč. Odstreljena je bila tudi krušna torbica in vsa prevrtana, a meni ni bilo nič. Proti večeru se umaknemo nekoliko nazaj. To je bil pogled! Njiva je bila od granat tako prerita, kakor da bi jo bil kmet bolj površno preoral. Jame so bile tako velike, da bi v njih imelo prostora šest mož. Nazaj grede izgubim še enega moža, tako da sva ostala samo še jaz in en mož, vsi drugi moji vojaki so ostali na bojišču. Bili smo se potem še dva dni.

Udeležil sem se potem vsakega boja, ki so trajali navadno po več dni; med temi sem izgubil zopet veliko mož, a sam ostal čudezno nepoškodovan. Kaj in kako da se mi je godilo, Ti sedaj ne morem opisati. Le nekatere boje Ti omenim. Da sem bil izpostavljen tudi vsem vremenskim razlikam, se razume. Ves premočen od dežja sem ležal na polju, travniku ali v gozdu in čakal, da me solnce posuši. Včasih sem moral dolgo nanj čakati. Torej z eno besedo: odkar sem tu, sem skoro vedno v bojnem plesu (od mobilizacije!). Ako nisem [illegible] ostanem živ. Misli si: škinih krogelj, nas pa rusko topništvo obstreljuje, kar je še bolj neprijetno. Proti šrapnelom imamo protistrup, a proti granatam ga ni. Napravimo jame, globoke meter in pol, streho naredimo iz debelih vej, potem pridejo še smrekove veje po vrhu; ako je možno i listje ali slama, potem pa še za ped prsti. Tako napravljena sobica nas varuje proti šrapnelom in puškinim kroglam. Ako pade granata naravnost v sobo, potem je seveda vse izgubljeno. A k sreči so taki slučaji le redki. Včasih se nam tako trese kabinet, kakor da bi bil na kaki vrvi ter bi nas zibal. Pa ni čuda; komaj zaslišimo zamolklo sičanje v zraku, že je tu občutek potresnega sunka; črn oblak se dviga v zraku in iz njega lete cele grude zemlje ter kosci granat. Granata je udarila kakih deset korakov od našega zakopa. To se časih ponavlja cel dan. Nikoli si človek ni svest življenja. Včasih si v takih zakopih napravimo prav lagodno. Nanosimo si slame ali listja ter imenitno ležimo. Naredimo tudi dolbino, ki naj služi za peč, kjer si pripravljamo kaj gorkega. Da smo polni dima ter se solzimo, to se razume; da nismo pravi kuharji, se takoj vidi; enemu manjka rokava, drugemu je suknja obžgana, tretjemu manjka zopet kaj drugega. A vedno nismo toliko srečni; največkrat moramo ležati pod milim nebom. Najbolj neprijetno je bilo pozimi. Tedaj sem pogrnil eno odejo po tleh, z drugo sem se pa odel. Vsake pol ure sem moral ostati ter tekati sem in tje, drugače bi že ne bil več tu in bi Ti ne opisoval svojih doživljajev.

Omeniti Ti hočem mimogrede neko bitko, ki je trajala 25 dni. Zasedli smo neko na ravnem ležečo njivo. Bili smo v bližini kolodvora mestca Y. Rus nas je seveda neljubo sprejel ter nas pridno obstreljeval. Bilo je nekaj žrtev, kar ni treba omenjati. Med hudim ognjem smo si napravili zakope. Ko se je storila noč, smo jih zboljšali. A smo na slabo naleteli. Voda je nastopila. V kotu izkopljemo obsežno jamo za zbiranje vode. Vsak dan dvakrat smo morali vodo odstranjevati. Slama pod menoj je začela gniti. A kaj se hoče, potrpi, saj ne bo trpelo celo večnost. Tam jih je veliko zbolelo in tudi umrlo. I jaz sem zbolel; a iz strahu, da me ne poženo v bolnišnico, se nisem javil za bolnega. Maček se je zlizal. Ozdravel sem, hvala Bogu, kmalu. Mimogrede omenim, da sem dal radi trganja dva zoba izdreti. — Ves čas ni bilo niti podnevi niti ponoči miru. Vedno enakolično pokanje in sičanje krogel. Meni se je že prav neumno zdelo. Tam je tudi Streškov Tone iz Starega trga zbolel. Od tistega časa ga nisem več videl. Izgubil sem skoro vse svoje znance. Edino Štojev iz Podsmrekc mi je ostal zvest .— Ko smo po dobrih 25. dneh z največjim veseljem zapustili naše grobove, smo se prav za "ta sladke" držali. Da je pri tem lasanju marsikateri tudi padel, je umevno; a nadomestilo smo vedno dobili iz naše Ljubljane.

Jesen smo imeli mokro; to je bilo strašansko. Blata smo imeli skoro do kolen. A to blato ni tako, kot pri nas; je kakor klej; komaj sem izpulil eno nogo, že se mi je druga pogreznila. To je bilo trpljenje. Skoro vedno sem bil moker do kože in perilo je začelo gniti na meni. Tako smo se prav pošteno bojevali s privlačnostjo zemlje ter smo hoteli biti mi zmagovalci. Seveda, vsakemu se to ni posrečilo. Eni so ostali v blatu, ker niso mogli naprej. A jaz sem jo rezal. V resnici, treniran sem, da malokateri tako, brez hvale. Nič mi ni škodovalo: niti blato, mokra postelj na prostem, niti mrzli dež, niti ruski svinčeni dež, niti ruska bodala, še manj pa šrapneli in granate. Saj veš: Kopriva ne pozebe! — Nastopila je zima. Bal sem se je in veselil. Imeli smo vsaj suho, to je zmrzlo zemljo. Snega smo tudi obilo dobili. In sedaj, ko sem bil rešen enega zla — **mokrote,** sem prosil Boga, da bi ne bil ranjen. Bog me je uslišal. Krogle so zopet brenčale okrog mene kakor sitni brenelji poleti, a jaz nisem bil prizadet. Ker sedaj pozimi ni bilo tako lahko prodirati, smo imeli bolj čas, da smo delali zakope. Naredili smo tudi peči, katere nosimo zvesto seboj, kakor kake dragocenosti. Peči so železne, ložljive, jako praktične.

Omenim še 15. december, ki mi ostane v spominu. Do pazduhe sem meril vodo, in sicer dvakrat. Takrat nisem imel nobenega upa- [illegible] ostanem živ. Misli si: voda mrzla, velika in deroča, Rusi pa neumorno streljajo v vodo. A rešil sem se in otel še enemu praporščaku, ki je bil v istem položaju, življenje. Tri dni sem bil moker; šele tretji dan se mi je posrečilo, se popolnoma posušiti. Praznike sem imel slabe. Morali smo Rusa preganjati. Od praznikov naprej smo zopet z Rusi v vedni dotiki. Zopet ista pesem. Puške in topovi govore.

Nebroj pozdravov in poljubov Ti pošilja Tvoj brat Francelj.

Spor zaradi prvega potopljenega nemškega podmorskega čolna.

Med kapitanom Belom in kapitanom parnika "Alston" Wyattom bo prišlo najbrže do spora, kateri izmed njiju je prvi potopil neki nemški podmorski čoln. Kapitan Wiatt trdi, da je potopil že 27. februarja v Kanalu neki nemški podmorski čoln ter zahteva za sebe razpisano nagrado.

Izgredi zaradi draginje v Benetkah.

Pred kratkim je zopet več sto razburjenih ljudi poskusilo naskočiti mestno hišo, da bi protestirali proti draginji živil. Trgovci na Markovem trgu so hitro zaprli svoje prodajalne, ker je razsajajoča in s palicami oborožena množica vedno bolj naraščala. Kličoč: "Lačni smo, dajte nam kruha in dela", je množica razbila kavarniške mize in stole na Markovem trgu in v sosedni plzenjski pivarni ter potolkla okna pri nezaprtih trgovinah. Med policijo in orožniki ter med množico je prišlo do spopadov in je bilo nekaj žensk in nekaj orožnikov ranjenih.

Prepoved žganja v Nemčiji.

Berlin, Nemčija, 12. aprila. — Tukaj se pričakuje odloka zveznega sveta, potom katerega se bo prepovedalo točenje destiliranega alkohola v gostilnah. Odredbe ni smatrati za temperenčno, temveč se jo bo uveljavilo v svrho, da se varuje zaloge alkohola v deželi. Poleg tega se hoče uporabiti krompir, iz katerega se izdeluje žganje, v druge svrhe. Odredba ne bo najbrž naletela na noben odpor v državnem zboru, ko se bo zopet sestal.

Velikanska sleparija.

Chicago, Ill., 12. aprila. — Pred tukajšnjim zveznim sodiščem se bo moral zagovarjati John Farson in njegovih pet tovarišev. Obdolženi so, da so zlorabljali pošto in si v teku nekaj let prisleparili nad $5,000.000.

Tudi rekord.

Mrs. Clemens Schmaltle, mati 17 otrok, se je pustilo v Lincoln, Neb. ločiti od svojega moža, ker je bil v zadnjih 48 letih le redkokedaj trezen.

Anglija zahteva delavce iz Amerike.

V Newark, N. J. je dospelo iz Anglije poročilo, naj se odpošlje kolikor mogoče veliko število izučenih mašinistov in drugih delavcev tjakaj, ki naj bi stopili na mesto angleških delavcev, ki se nahajajo v vojni. 400 mož je baje že odpotovalo in nadaljnih 1000 delavcev bo sledilo v prihodnjih dneh.

Umor in samomor.

V njujinem stanovanju na Grove St., Perth Amboy, je ustrelil 45letni Adam Schulsky svojo 50letno ženo. Nato je letel na dvorišče ter skočil v 40 čevljev globok vodnjak. Sprla sta se baje radi denarja, ki je bil last žene.

Strah pred špijoni v Angliji.

London, Anglija, 11. aprila. — Nemški stavec Valentin Freitag v Londonu, ki se nahaja sedaj v rokah policije, je postal žrtev angleškega strahu pred nemškimi špijoni ter velike pomote od strani policije. Sumi se ga, da je skušal nahujskati angleške delavce proti vojnim pripravam angleške vlade stem, da je izdal cirkular, v katerem smeši življenje in poklic angleškega vojaka.

Sedaj pa se je izkazalo, da so izdali dotični cirkular leta 1913 ameriški socijalisti. Ko je svoječasno izšel, se je videlo v njem kos socijalistične propagande, ki se je obračala v splošnem proti vojaški službi.

Občina Berlin je prevzela elektrarne.

Berlin, Nemčija, 11. aprila. — Prekmorska agentura je sporočila danes sledeče: "Mestna uprava Berlina je započela z velikanskim podjetjem, da prevzame berlinske elektrarne ter jih obratuje v lastni režiji. Mestni svet je soglasno dovolil 130,000.000 mark za nakup omrežja cestnih železnic in elektraren vsled česar bo mogoče dobavljati elektriko za veliko nižjo ceno.

Istočasno se je odobrilo načrte za zgradbo novih črt podcestne železnice.

Iščem prijatelja ANTONA RUTAR, podomače Švabov iz Nove Kračine na Primorskem. Pred dvajsetimi meseci je bival nekje v Tacoma, Wash. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi javi, dobi $5 nagrade, ali naj se sam oglasi. — Miss Pauline Slosar, R. F. D. Box 44, East Brady, Pa.

Rad bi zvedel za naslov svojega svaka JOSIPA STEMBER-Doma je iz Vrbovega pri Ilirski Bistrici na Notranjskem. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da mi javi, ali naj se pa sam oglasi. — Joseph Potepan, P. O. Box 65, Pickens, W. Va.

Rad bi izvedel za naslov svojega bratranca FRANKA JERT. Doma je iz Kožlevca, pošta Golica pri Višnji gori na Dolenjskem. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi javi, ali naj se pa sam oglasi, ker poročati mu imam nekaj važnega. — Jacob Jert, 1234 Mahren Ave., Pueblo, Colo. (13-15—4)

FARME.

Predno se odločite kupiti farmo, tedaj mi pišite za pojasnila glede naših zemljišč v Rusk, Chippeva in Taylor okrajih, Wis. Pošljem Vam vzorec prsti in drugo glede naše farmarske naselbine, kjer je že čez 20 slov. rodbin naseljenih.

A. H. SKUBIC
c/of John S. Owen Lumber Co.
Sheldom, Wis.

Velika zaloga vina in žganja.

MARIJA GRILL

Prodaja belo vino po	70c. gallon
črno vino po	50c. "
Drožnik 4 gallone za	$11.00
Brinjevec 12 steklenic za	$12.00
" 4 gallone (sodček) za	$16.00

Za obilno naročbo se priporoča

Marija Grill,
5308 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, Ohio

'KRACKERJEV' BRINJEVEC

je najstarejše in od zdravnikov priznano kot najboljše sredstvo proti notranjim boleznim.

Cena za "BRINJEVEC" je: 6 steklenic $ 6.50
12 steklenic 13.00

V ZALOGI IMAMO
tudi čisti domači TROPINJEVEC in SLIVOVKA kuhana v naši lastni distileriji.

Naše cene so sledeče:

Tropinjevec per gal. $2.25, $2.50, $2.75 in	$3.00
Slovovitz per gal.	$2.75—$3.00
Tropinjevec zaboj	$ 9.00
Slivovitz zaboj	$13.00
"66" Rye Whiskey 5 let star, zaboj	$11.00

Rudeča Ohio vina per gal. 55c., 60c., 65c
Catawba in Delaware per gal. ..... 75c.—80
Za 5 in 10 gal. posodo računamo $1.00, 25 gal. $2.00, za večja naročila je sod zasto
Naročilu naj se priloži denar ali Money Or in natančni naslov. Za pristnost pijače jamči

The Ohio Brandy Distilling C
6102-04 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND

SLOVENSKA LIGA

IZVRŠEVALNI ODBOR:

Frank Sakser, predsednik, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Tajniki:

Edward Kalish, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Rudolf Trošt, 393 W. Central Park, New York, N. Y.
John Blatnik, General delivery, Seattle, Wash.

John Jager, blagajnik, 5241 Upton Ave. So., Minneapolis, Minn.

Denar, kolikor ga podružnica sama ne potrebuje, naj blagovolijo poslati Mr. John Jagru. Vsaka vplačana svota bode potrjena po blagajniku in razglašena po slovenskih listih.

Pozor! — Tajniki in blagajniki podružnic Slov. Lige!

Tem potom so prošeni vsi tajniki podružnic Sl. Lige, da nemudoma pošljejo na glavnega tajnika sledeča poročila: število članov, ime in naslov predsednika, tajnika in blagajnika, kraj podružnice ter dan ustanovitve.

Blagajnike podružnic pa prosim, da o poslanem denarju na glavnega blagajnika napravijo dva poročila in pošljejo enega na glavnega blagajnika, enega pa na glav. tajnika, da tem potom lahko vedno izkažemo natančen račun in stanje Slov. Lige.

Pravil in raznih drugih tiskovin Liga do danes še nima.

Za vsa nadaljna pojasnila tičoča se Slov. Lige, naj se cenj. rojaki obrnejo na glav. tajnika Slov. Lige.

EDWARD KALISH, glavni tajnik.
6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Naj narod sodi!

—o—

Mislim, da je čas napisati nekaj točk o dejanjih, ki so se dovršila na shodu delegatov Slovenske Lige v Chicago, 9. in 10. marca 1915.

Z dovoljenjem urednika našega dnevnika "Glas Naroda" in s prošnjo do sodelegatov onega shoda, da mi oproste, ali pa, da popravijo, ako si kaj napačno razlagam, udejstvujem naslednje:

Vsakomur je znano, da se je ustanovila Slovenska Liga z namenom, da pomaga našemu narodu do boljše bodočnosti. Vsakomur je tudi znano, da je bila dana prilika vsem rojakom, da sodelujejo pri tem delu. Ista prilika je dana vsem tudi danes; če vzamete, n. pr. "Glas Naroda" v roke, berete: "Komur ni kaj jasnega, naj vpraša! Kdor ve kaj boljšega, naj svetuje". — Komur je bilo torej kaj leže'na tem, da si izvojujemo boljšo bodočnost, je pristopil k akciji za Slovensko Ligo. Boljša bodočnost našega naroda je bil in je naš cilj, načrt, kako jo izvojevati, pa je ostal na dnevnem redu, dokler se ni določil na shodu delegatov Slovenske Lige v Chicago, Ill.

Žalostno je, da so se dobili ljudje, ki so začeli razdirati, ko se je položil prvi kamen za stavbo Slovenske Lige .Jaz pravim: **Naj narod sodi!**

Naši nasprotniki so imeli priliko svetovati, toda čakali so, da bi razdirali. Vedeli so, da je cilj Slovenske Lige: Boljša bodočnost slovenskega naroda, toda pomagati niso hoteli. Našli so se rodoljubi, ki so, vsak po svojem znanju svetovali in vzbujali druge na delo, toda naši nasprotniki so takrat držali roke križem, češ: Čakajte, kaj bodo oni napravili "za boljšo bodočnost slovenskega naroda", saj za Herostratovo dejanje je še vedno časa. Dijanin tempelj se je zidal in izpolnjeval stoletja, in vendar ga je Herostrat ugonobil z enim požigom.

Zakaj se niso pridružili Slovenski Ligi, če vedo kak boljši način pomagati slovenskemu narodu do boljše bodočnosti! **Za resnico se vedno dobe prepričevalni dokazi, in oni bi bili lahko pregovorili nas druge za svoj načrt.** Ker pa niti poskušati niso hoteli, ampak so le brezdelno čakali, sledi iz tega, da, prvič sploh ne upajo na boljšo bodočnost našega naroda, drugič, da je ne žele.

V prvem slučaju so nevredni načelovati kakemu delu našega naroda. Če jim je blagor svojih pristašev, kot Slovencev, v resnici pri srcu, že v naprej vedo, da njih narodno delo ne bode uspelo, ker kot fatalisti ne verujejo v boljšo bodočnost slovenskega naroda. Potemtakem so paraziti in lažniki. **Če pa ne žele boljše bodočnosti svojemu narodu, se sami obsojajo.** Naši nasprotniki bi se bili mogli odcepiti od Slovenske Lige šele takrat, ko bi izprevideli, da se z večino v Slovenski Ligi nikakor nemorejo strinjati, to je, če bi bil odkritosrčni. **Vsakdo ve, da so bili vsi dopisi v Ligi prijaznih listih pred chicaškim shodom le nasveti. Vsakdo ve, da osrednji organizaciji, kakoršna je Liga ne more diktirati noben živeč Slovenec; torej niti naši nasprotniki niso mogli vzeti onih dopisov pred shodom delegatov kot program, oziroma karakter Lige.**

Če vedo boljše, zakaj torej niso pomagali? Ali slovenskemu narodu ni treba boljše bodočnosti?

Rojaki ,sodite! — Krono svojemu laži-delu za narod pa so si postavili socijalisti na shodu delegatov v Chicago, in sicer po svojemu vodju.

Da se prav razumemo, moram povedati ta dejstva:

1. Shod je bil samo za delegate. 2. Halo so naročili in plačali samo delegatje. 3. Posebno ni bil na shod delegatov klican nihče, in tudi socijalisti s Kristanom na čelu ne. Prišel je s posebno gardo — nepoklican ,nevabljen — — g. Kristan. Ako je bil njegov namen dober, bi bil on poprej ustanovil podružnico Slovenske Lige, in sicer Lige po njegovem vzoru. Delegatje Slovenske Lige so bili gentlemeni — niso hoteli imeti prepira — dovolili so govoriti g. Kristanu.

Povedalo se mu je, **da Liga še ni organizirana, da je shod delegatov sklican za to, da se Liga organizira.** Toda, g. Kristan menda že ni vrjel tega in govoril je ,govoril nad uro. Odkrito povem kot popoštenjak, da sem od g. Kristana kaj boljšega pričakoval; pripoznati moram, da vsaj s tem govorom ni zaslužil "slave", ki "diči" njegovo ime. Njegov govor je bilo eno veliko, dolgo in široko vprašanje. Povedal ni ničesar. Vsak izmed njegovih pristašev bi bil povedal vsaj tako. Obsojal je Ligo ,prej ko je bila rojena. Če je diplomat, bi se ji pridružil in jo preustrojil po svoje. Toda njegovo mišljenje je bilo samo v tem, da Lige ne, na noben način ne; kar si bodi drugega: klub samcev, društvo kuncev, kalinov, ali naj bode društvo za kulturo nespodobnih avstralskih divjih mož, samo Slovenske Lige ne, nikdar, nikdar. Seveda ni imel njegov govor prav nobenega vpliva na delegate. Le ta učinek je imel, da je poparil njegove somišljenike, ki so bili prišli v dvorano z visoko vzdignjenimi, odšli pa so s povešenimi glavami. Vsa reč se je končala popolnoma mirno. Odgovoril je g .Kristanu g. Saksers prav kratkimi besedami. Na opombo g. Kristana, da je našemu narodu potreba več omike, mu je pritrjevaje odgovoril g .Sakser češ, da če bi imel Slovenski narod svojo avtonomijo bi se za omiko lahko veliko več napravilo in to je pravno namen Lige. Če bodemo pa najprej čakali na večjo izobrazbo s pomočjo knjižnic itd., bodemo pa vsi globoko pod zemljo prej, kakor bi narod s tako povečano izobrazbo dosegel svobodo; toraj bi se delo za svobodo menda nikdar ne začelo.

G. Kristan se ni zahvalil, da so mu delegatje dovolili zavlačevati njihovo delo in tratiti njihov čas, kar vsekakor ni lepo. Nekateri so prišli jako od daleč in večina na svoje stroške, poleg tega je bila pa kakor rečeno, dvorana za čas njihova in shod izključno njihov.

Javen shod za Slovensko Ligo je bil v Chicago, kakor je vsem znano, že poprej. Torej! — Kaj je hotel g. Kristan na tem shodu? Mislim, da se ne motim preveč, ako rečem, da je nameraval povzročiti prepir in tako morebitne sitnosti s policijo. Škodoval je delegaom le v toliko, da jim je vzel celo uro dragega časa; ako dete joka, ga moraš poslušati, dokler ne utihne, vratu mu ne smeš, ne moreš, niti nočeš stisniti; navsezadnje vsakdo lahko zeva.

G. Kristan amerikanske Slovence jako, jako podcenjuje. Svet je najboljša šola. Mnogo je naših rojakov v Ameriki, ki niso napravili več kot tri ,štiri razrede ljudske šole, pa imajo vendar izobrazbe več kot oni študenti v starem kraju, ki so se naučili malo latinskih nekaj grških in nemških besed. Sicer pa, zakaj nas obsojati, da smo nekulturni! Delajte za kulturo in napredek in pustite druge v miru. —

Rojaki naj mi oproste, da se bavim toliko z g. Kristanom; vzrok je ta, da on "reprezentira", združi v svoji osebi vse socijaliste, da je on poosebljena slovenska soc. stranka. On je vse, drugi nič. Ali ni res tako v praksi? — Ako se kdo izmed ligašev še posebej zanima za kako posebno točko s tega shoda, naj vpraša, in gg. tajniki mu bodo gotovo drage volje vstregli.

Rojaki ne postanite mlačni za Ligo. Prirejajte zbirke za Ligo, veselice itd., da tako pomagate. Pomislite, koliko ran je že zadanih našemu narodu, in koliko bode še prestal, če začno z vojno Italijani! — Poljaki so nabrali vsega skupaj že kak poldrugi miljon dolarjev; Hrvatje imajo že tisoče, istotako Slovaki in Čehi.

Oni, ki narodu nočejo pomagati, vas strašijo z avstrijsko policijo in žandarmerijo. Menda so si nekatere že popisali, da jih za denar prodajo Avstriji. Toda ne bojte se! V kolikor je Slovenska Liga politična organizacija ,ne zahteva od Avstrije prav ničesar več, kot so zahtevale vse poštene slovenske in jugoslovanske stranke ter sploh slovanske stranke v Avstro-Ogrski monarhiji. Avstro-ogrski narodi bi bili že zdavnaj imeli vsak svojo avtonomijo če bi bila vlada pravična. Le Nemci in Madžari se branijo take avtonomije, drugi pa so jo vedno dosledno zahtevali. Ako torej vzamemo status quo, to je stanje Slovencev napram Avstriji, v katerem so že stoletja in danes, tedaj se Lige ne more obtoževati niti revolucijonarstva, niti kake druge nepostavnosti, ker, kakor rečeno, kar Liga zahteva, so Slovenci v Avstriji z dovoljenjem avstrijske vlade vedno zahtevali: — samovlado in avtonomijo slovenskih dežel.

Kar je bilo dovoljeno zahtevati od Avstrije pod avstrijsko vlado, bode pač dovoljeno tudi v Ameriki. Za to Vas torej ne bode nihče niti hotel niti mogel preganjati, ko se vrnete v Avstrijo, če bode ona takrat še živa.

Na drugi strani pa, če Avstrijo razkosajo, vendar odpade vsa odgovornost za to s strani naše Lige in gotovo vsaka "nevarnost" za vas, ker tedaj Avstrije niti ne bi bilo, da bi vas preganjala vsled kakih izmišljotin njenih ogleduhov. Ne bodite otroci, ki se boje vsakega bavbava. G. Etbin Kristan je gotovo že napisal in rekel kaj bolj veleizdajalskega, kakor je Slovenska Liga in vendar se ne boji iti domov.

Torej! Nasprotniki Lige vas ne strašijo za to, ker vas hočejo varovati nesreče ,ampak zato, ker hočejo, da bi se, namesto slovenskemu narodu, pomagalo njim samim, ali pa zato, ker dobivajo plačilo od zunaj. Razume se, da Slovenska Liga ni odgovorna za vse, kar govore in pišejo posamezniki; odgovorna je le za to, kar je izdala uradno po svojem odboru. Naj tukaj predlagam, da se na uradne izjave vedno pristavi opomba "Uradno", ali kaj podobnega.

Narod sodi, sodi pošteno in obsodi!

M. K.

Ranjeni in mrtvi slovenski vojaki.

(Nadaljevanje.)

(Iz seznamka izgub štv. 129 z dne 18. februarja 1915).

Ajster Jožef, top. lov. bat., št. 7., iz Vel. Doline, vjet v Elabugi, gubernija Kazan, Rusija.
Andrejčič Alojz, lov. bat. štv. 7., iz Šmarjete ,vjet v Atkarsku, gub. Saratov.
Androjna Ivan, 17. pešp. r.
Artelj Fran, 17. pešp., r.
Aubelj Fran, 17. pešp., r.
Bačič Mihael, 17. pešp., r.
Bahovec Ignac, 17. pešp., oddelek strojnih pušk, mrtev.
Bajec Alojzij, 97. pešp., iz Cola, vjet v Ašbadu, Rusija.
Bajt Fran, 97. pešp., Vojsko, vjet v Serdobsku, gubernija Saratov.
Balantič Valentin, 17. pešp., iz Mekinj, ranjen in vjet.
Belec Fran, črnov. bat. št. 13., Kristanci vjet.
Benčina Fran, 17. pešp., Ribnica, vjet.
Benedik Fran, 17. pešp., iz Sele, vjet.
Bonetič Jožef, 47. pešp., vjet v Bijsku, gubernija Tomsk.
Bremšak Ivan, lov. bat. št. 7., vjet v Elabugi, gub. Kazan.
Bručan Henrik, 17. pešp., r.
Bulovec Fran, 17. pešp., r.
Cah Anton, 47. pešp., Dekani, vjet v Bijsk, gub. Tomsk.
Čeh Jožef, poddes., vjet v Nišu, garnizijska bolnica.
Čehtl Martin, črnov. bat., štv. 13., vjet.
Čehun Valentin, 17. pešp., r.
Čejzlar Viljem, vjet v Nišu, gar. bolnica.
Černigoj Fran, lov. bat. št. 7., Dol-Otlica, vjet v Elabugi, gub. Kazan.
Cirar Fran, lov. bat. štv. 7., iz Št. Lamberta, vjet v Atskarsku, gub. Saratov.
Debeljak Alojz, 17. pešp., r.
Debeljak Fran, 17. pešp., r.
Debevec Jožef, 17. pešp., r.
Divjak Lorenc, črnov., bat. št. 13., vjet.
Dolar Jakob, 17. pešp., r.
Dolenc Fran, lov. bat., št. 13., vjet.
Dolenc Fran, lov. bat. štv. 7., Javorje, vjet v Atkarsku, guber. Saratov.
Draxler Fran, 17. pešp., iz Kranjskega okraja, rojen 1893., mrtev.
Drole Jožef, 17 .pešp., r.
Držaj Ivan, 17. pešp., r.
Eppich Rudolf, 17. pešp., r.
Erjavec Jakob, 17. pešp., r.
Erman Ivan, 17. pešp., r.
Fabjančič Anton, 17. pešp., r.
Fajdiga Rudolf, 17. pešp., r.
Festen Vincenc, 17. pešp., r.
Fistar Fran, 17. pešp., r.
Flantlic, Jakob, r., vjet v Voronezu, Rusija.
Flus Andrej, 17. pešp., iz Moravč, rojen 1891., mrtev.
Gašperlin Jožef, lov. bat. št. 7., Klanec, vjet v Elabugi, gub. Kazan.
Gerbec Anton, 97. p. p. iz Jablanice, vjet v Serdobsku, gubernija Saratov, Rusija.
Gerden Karl, 17. pešp., iz Št. Vida pri Litiji, ranjen.
Germ Josip, 17. pešp., r.
Glavan Ivan, 17. pešp., iz Dobernika, ranjen.
Godec Tomaž, 17. p. p., rojen 1887., iz Hude pri Litiji, mrtev.
Golja Andrej, 87. pešp., iz Tolminskih Ponikev, vjet v Atkarsku, gubernija Saratov, Rusija.
Gorenc Alojz, 17. pešp., iz Bučke, ranjen.
Gorišek Fran, 17. p. p., iz Št. Jerneja, ranjen.
Gorišek Ivan, 17. p. p., iz Št. Jerneja, ranjen.
Gorjan Ivan, 97. p. p., iz Vogerskega, vjet v Elabugi, gubernija Kasan, Rusija.
Grandovec Mart., 17. p. p., r.
Grčar Frid., 17. p. p., iz Kamnika, r.
Gerčar Fran, 17. pešp., Moravče, rojen l. 1890., mrtev.
Gimpelj Fran, drag., Zagož, vjet v Rusiji.
Goljuf Fran, črnov. bat. št. 13., Št. Vid pri Grobelnu, vjet.
Golob Alojz, 47. pešp., vjet v Sardobsku, gub. Saratov.
Golob Just, 17. pešp., Ljubljana, mrtev.
Goestl Fran, 17. pešp., r.
Gramer Karol, 17. pešp., r.
Gravnar Ciril, Matevž, 97. p. p., Št. Florijan, vjet v Harkovu, Rusija.
Gregorčič Anton, top. p., Št. Rupert, vjet v Ašabad iz gub. Transkaspija.
Gregorčič Fran, 17. pešp., Selo, mrtev.
Gregorčič Jožef, 17. pešp., r.
Gričar Jožef, 17. pešp., r.
Grill Ivan, 17. p. p., r.
Groboljšek Karel, 17. p. p., 2. O. s. p., Št. Lambert, mrtev.
Hočevar Mihael, 17. p. p., iz Nevelj, ranjen.
Homar Matevž, 17. p. p. iz Spitalica (Kamnik), ranjen.
Honigmann Avgust, 17. p. p. iz Metlike, ranjen.
Hribar Anton, 17. p. p. iz Tuhinja, ranjen.
Hribar Ivan, 17. p. p., iz Podgorice, ranjen.
Hrovat Alojz, 17. p. p. iz Šmihela, mrtev.
Huč Ignac, 17. p. p., iz Trebnja, ranjen.
Ilek Fran, 87. p. p., iz Verače, vjet v Atkarsku, gubernija Saratov, Rusija.
Irman Lorenc, 87. p. p., iz Šmartna pri Slov. gradcu, vjet v Atkarsku, guber. Saratov, Rusija.
Irt Ivan, 17. p. p., iz Poliča pri Litiji, ranjen.
Iskra Josip, 17. p. p., ranjen.
Jakin Rudolf, 97. p. p., iz Št. Florijana pri Gorici, vjet.
Jakofčič Anton, 17. pešp., r.
Jakojič Andrej ,17. p. p., r.
Jakšič Josip, 17. p. p., r.
Japlj Ivan, 27. domobr. p. p., ranjen.
Javornik Ivan, 17. p .p., Kranj, rojen 1889., mrtev.
Jelenič Josip, 97. p. p., Podgrad, vjet v Volsku, gub. Saratov, Rusija.
Jerman Franc, 17. pešp., odd. stroj. pušk, St. Peter, rojen 1894., mrtev.
Jonke Ivan, 17. pešp., r.
Jakoš, 17. p. p. ranjen.
Jamšek Alojz, 17. p. p., od Sv. Križa, mrtev.
Jankovič Peter, 17. p. p., iz Kompolja, ranjen.
Jeglič Tomaž, 17. p. p., iz kranjskega okraja, ranjen.
Jereb Fran, 17 .p. p., iz Št. Jerneja, ranjen.
Jerič Josip, 17. p. p., iz Grušovja, ranjen.
Jerina Mihael, 17. p. p., iz Senčurja, ranjen.
Jernejčič Fran, 17. p. p., iz Zagraca, mrtev.
Jesenko Štefan, 17. p. p. iz Trate, mrtev.
Jesenšek, 17. p. p., ranjen.
Jesih Pavel, 17. p. p., iz Aržiš, ranjen.
Kalan Pavel, 17. p. p., iz Škofje Loke, ranjen.
Kalan Peter, 17. p. p., r.
Kalinšek Alojz, 17. p. p. iz Predaslja, ranjen.
Kandue Ignac, 17. p. p., iz Cerkelj, ranjen.
Kantuscher Rupert, 87. p. p. iz Dobja, vjet v Kungursku, guber. Perm, Rusija.
Kašnik Josip, 17. p. p., r.
Kastelic Fran, 17. p. p. iz Podboršta, ranjen.
Kastelič Josip, 97. p. p., iz Št. Ptra, vjet v Elabugi, gubernija Kasan, Rusija.
Kavšek Fr., 17. p. p., Sv. Križ, ranjen.
Keber, inf. 17. p. p., mrtev.
Klemen J., 17. p. p., Postojna, ranjen.
Klevižar F., 17. p., Brusnice, r.
Klobčavar Emil, korporal, 17. p. p., iz Ljubljane, ranjen.
Knaus Jakob, 17. p. p., 2. odd. str. pušk, Loški potok, r. 1891., mrtev.
Knez Ivan, 17. p. p., Št. Janež, ranjen.
Kočevar Fr., 17. p. p., Lož, r.
Kocjanc Ivan, 17. p. p., 3. odd. str .pušk, Boh. Sredinja vas, 1889, ranjen.
Koderman Ignacij, 17. p. p., iz Šmartna pri Ljubljani, ranjen.
Kofbar Al., 17. p. p., Mengeš, ranjen.
Korenič Iv., 97. p. p., Buzet, vjet v Serdobsku, guber. Saratov.
Kos Filip, 97. pešp., iz Ročinja, vjet v Serdobsku, guber. Saratov, Rusija.
Kosec Pavel, 17. p. p., iz Mengša, ranjen.
Košir Franc, 17. p. p., 1 .odd. str .pušk, od Sv. Križa, ranjen.
Košmer Anton, 17. p. p., iz Loškega potoka, ranjen.
Kotar Franc, 17. p. p., iz Moravč, ranjen.
Končan Josip Franc, 17. p. p., iz Horjula, ranjen.
Konšek Vincenc, poddeset., 17. p. p., roj. 1889. iz Toplic, mrtev.
Kovač Anton, 17. p. p., r. 1890, iz Preserja, mrtev.
Kozlevčar Nikolaj, 17. p. p. iz Št. Vida pri Litiji, mrtev.
Kožuh Fran, 17. p. p., ranjen.
Kranje Mihael, 87. p. p., iz Ponikve, vjet v Atkarsku, gubernija Saratov, Rusija.
Krakar Anton, 17. p. p., rojen 1886 .iz Stare Loke, mrtev.
Kraker Ivan, 17. p. p., r. 1887, iz Mozlja, mrtev .
Kralj Ivan, 17. p. p., iz Št. Janeža, ranjen.
Kranj Jakob, 17. p. p., iz Vrhnike, ranjen.
Krulc Fran, 17. p. p., r.
Kučič Ivan, 17. p. p., roj. 1888, iz Kostanjevice, mrtev.
Kukovica Anton, 17. p. p. iz Šmartna pri Litiji, ranjen.
Kumer Valentin, 87. p. p. vjet v Atkarsku, gub. Saratov.
Kurnik Fran, 17. p. p., iz Studenca pri Krškem, ranjen.
Kužnik Fran, 17. p. p., r.
Kužnik Rudolf, 17. p. p., r.
Kuzule Jožef, 17. p .p., r.
Lacijan Ludovik, 17. p. p., iz Domžal, ranjen.
Lavrič Ivan, 17. p. p., iz Žužemberga, ranjen.
Lavrič Ignac, 17. p. p., iz Velikega gabra, ranjen.
Lipovšek Jurij, p. p., 17., iz Kolovrata, ranjen.
Leban Jožef, 17. p. p., r.
Lekše Alojzij, 17. p. p., pri Krškem, r.
Lenčič Alojzij, 17. p. p., mrtev.
Lenger Ivan, 17. p. p., iz Begunj, ranjen.

Iz pisem slovenskih vojakov.

—o—

Z južnega bojišča piše Anton Cerk iz Borovnice, sedaj poddesetnik 22. pešpolka, nasledujo pismo:

Jaz sem bil prvič v ognju ravno na Veliki Šmaren s Črnogorci; ob petih zjutraj je počil prvi top. Počasi so se začele glašati tudi puške. Zdelo se mi je, kakor bi bili na manevru, ko pa je kaka krogla zažvižgala mimo ušes, sem videl, da to ni več šala. Preganjali smo Črnogorce več dni, kar je bilo prav težavno vsled neugodnega terena in gosto zaraščenega gozda. Slednjič smo jih iztirali čez mejo, več jih je bilo ujetih in ubitih. Nato smo se obrnili na novo Srbijo, to je Sandžak. Tu so bilivsak dan večji ali manjši boji s Srbi. Posebno v hudem boju sem bil na Š....; komaj se je naredil dan, že se je začelo streljanje s puškami in topovi. Ob 7. uri zjutraj je bil določen splošen napad; na celi črti se začuje: "Naprej!" Skočimo pokonci in drvimo naprej, Srbi so pa streljali, da se je čulo, kakor šumenje groznega viharja, vmes pa so treskali šrapneli. Srbi so imeli zaseden nek hrib in mi smo imeli nalogo, pregnati jih s hriba. Ko smo začeli napadati, smo bili približno 1600 korakov oddaljeni. Kadar smo se dvignili in tekli naprej, so se vsule na nas kroglje, kakor toča, zakriti se ni bilo mogoče, ker se hrib lepo dviga in ni nikakega drevja. Najtežje je bilo, ko smo prišli na 800. 700 in 600 korakov. Dokler smo bili bolj oddaljeni, smo šli po en vod v rojni črti naprej, ko smo prišli na zgoraj omenjeno dištanco, smo pa po eden ali dva šli naprej. Marsikateri je bil pri tem zadet in se ni dvignil več. Ko smo prišli na 600 korakov sem bil jaz na posebno slabem kraju, ničesar nisem imel pred sabo, da bi se zakril pred gosto padajočimi kroglami. Kadar sem pa ustrelil, sem malo glavo dvignil, da sem pomeril in sprožil, potem pa se stisnil k tlom. Naenkrat se moja tornistra nekoliko potrese, kakor bi jo kdo udaril. Takoj sem vedel, da je krogla zadela v tornistro in mi prebila suknjo, ki je bila zvita na tornistri, ko bi pa le za 10 cm niže, bi pa mene v prsi. Spoznal sem, da je tukaj jako nevarno mesto zame. Kakih 50 korakov pred mano je bil preko hriba skalnat rob, in tam je bilo že več naših vojakov. Dvignil sem se tudi jaz in tekel naprej, potem pa zopet streljal dalje. Pri tem boju nam je posebno pomagala naša artilerija. Z veseljem smo gledali, kadar je šrapnel zadel v srbska kritja. Okrog 3. ure popoldne se začuje silno vpitje na vrhu hriba; bili so naši vojaki, ki so jurišali na Srbe. Streljanje je takoj prenehalo. Srbi so zbežali in boj je bil končan. Ko smo prišli na vrh hriba, smo videli v okopu polno mrtvih in ranjenih Srbov. Imeli so skopan 1 m globok jarek, ki je bil po vrhu pokrit, samo za puške so bile napravljene male luknje. Iz takih okopov jih ni mogoče s puškami pregnati, ampak samo s topovi. Sploh so imeli Srbi povsod dobre okope napravljene. V nekem kraju so napravili 4 km dolg in 1 m visok zid iz kamenja in ilovice. V nekem drugem kraju pa so pred svojimi okopi v gozdu posekali 20 m široko vse smreke in sicer tako, da so ležale proti nam, veje so pri sredini odsekali, tako, da bi se mi, če bi na nje jurišali v vejah zaustavili in bi nas lahko postrelili. V tem kraju je bilo mnogo črnovojnikov ubitih, ker so kot prvi nanje udarili. Zanimivo je tudi, kako smo se preživljali v Srbiji. Toliko sliv kot tukaj še nisem nobeno leto pojedel. Preteklo leto je bilo posebno rodovitno zanje. Ceste so slabe in zato tren ni mogel vselej za nami, in ako je prišel, je bila samo enkrat na dan menaža. Zato so bile slive in sadje sploh glavni naš živež. Marsikomu so napravile tudi težave, ker se jih je le preveč najedel. Pozneje je bilo bolje, ker smo samo suhe dobili po kočah. Tudi slivovca smo našli po nekaterih krajih. Tako lepih vrtov, kakor v Srbiji, še nisem videl. Tudi hiše so čedne in mnogo boljše kakor v Bosni. Sprvega so vsi prebivalci pobegnili, ker so ih njih vojaki strašili, da jih pokoljemo. Ko so pa videli, da jim mi nič hudega ne napravimo, so ostali doma.

Tudi kuhati sem se dobro navadil. Včasih smo kupili kakega janca ali prašiča, in smo zvečer kuhali in pekli. Najbolj smo pogrešali kruha; pa tudi v tem oziru smo si znali pomagati. Videli smo, kako domačini sebi pečejo kruh. Oni si ne dajo toliko opraviti z njim, kot pri nas. Vlije tople vode v moko, zmeša in napravi hlebec, potem odgrne žerjavico, postavi hlebec notri in ga zopet pokrije z žerjavico. V eni uri je z vsem gotov. Notri ne denejo ne droži in ne soli, pa vseeno se nam je dober zdel. Kadar smo dobili moke, smo tudi mi na ta način pekli, samo da smo ga osolili. Včasih se pa ni dobilo ne tega ne onega, takrat smo bili pa lačni. — Jaz že kake tri mesece nisem pri kompaniji, ampak sem ordonanc pri bataljonskem poveljstvu; nekoliko mi je lažje, ker mi ni bilo treba tolikokrat v rojni črni ležati kakor drugim. Tudi za prenočevanje je bilo bolje, ker je bilo vedno poskrbljeno, da je dobil poveljnik kako hišo zase in za nas ordonance. Nas je namreč pet, od vsake kompanije eden in od strojne puške eden. Mi moramo biti vedno poleg njega, naj bo v boju ali kjer hoče, da smo vedno pripravljeni, da nosimo kako povelje na kompanijo. Pri tem najbolj pogrešam uro in bi jo večkrat rabil, pa je nimam, ker sem svojo pustil v kovčegu.

Sedaj pa končam svoje pismo in Vas vse srčno pozdravim! Z Bogom!

Povodenj na Hrvatskem in v Srbiji.

Sava je zopet silno narastla. Poplavila je celo ravnino okoli Zagreba ter sega skoraj do mesta, napravila je mnogo škode v Sisku in Brodu. Bosanska Posavina je pod vodo in srbska Mačva je spremenjena v pravo jezero. Tudi Drina je poplavila bregove.

Pogrešan ribiški parnik.

Ribiški parnik "Bernicia" iz Grimsbyja in posadko devetih mož pogrešajo. Najbrže je parnik izgubljen.

Pobegli ruski ujetniki.

Iz ujetniškega taborišča v Sormoyu so pred kratkim pobegli 4 ruski vojni ujetniki. V bližnjem gozdu so si nasekali drevesa ter napravili plave, s katerimi so prišli preko Donave. Med ubeglimi Rusi je bil en tesar in en sodar. Magyarovarsko orožništvo jih je prijelo pri Kisbodaku. Pobegli Rusi pravijo, da jih je lotilo domotožje.

Šola in vojna.

V pruskem deželnem zboru je poslanec dr. Kaufmann, ki pripada katoliškemu centrumu, imel govor, v katerem je med drugim pripoznal, da je ljudska šola vcepila nemškemu vojaštvu v srca tisto domovinsko ljubezen, tisto vnemo za državni blagor, tisti pogum in tisto spretnost, ki je sedaj tako sijajno posvedočuje na vseh bojiščih.

Več visokih belgijskih uradnikov aretiranih.

Iz Bruslja poročajo: Nemški generalni gubernator je dal aretirati več visokih uradnikov belgijskega finančnega ministrstva, ker so bili pregovorili belgijske poduradnike, da so se odpeljali preko Holandske na Angleško ter se dali nato sprejeti v belgijsko vojsko. Aretirani so generalni ravnatelj Jansen in več carinskih kontrolerjev.

Verski pouk v maternem jeziku na Ogrskem.

Korespondenčni urad javlja iz Budimpešte: Uradni list priobčuje naredbo naučnega ministra, ki določa, da se ima veronauk poučevati v ljudskih in ponavljalnih šolah v maternem jeziku. Tudi letna poročila in druge tiskovine v ljudskih šolah z madžarskim učnim jezikom naj bodo sestavljene razen v državnem jeziku tudi v jeziku dotične narodnosti.

Jugoslovanska Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57, Braddock, Pa.
Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Barberton, O.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Box 424, Ely, Minn.
Blagajnik: JOHN GOUŽE, Box 105, Ely, Minn.
Zaupnik: LOUIS KASTELIC, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421—7th St., Calumet, Mich.
PETER ŠPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.
JOHN VOGRICH, 444—6th St., La Salle, Ill.
JOHN AUSEC, 5427 Homer Avenue, N. E. Cleveland, Ohio.
JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28. St., Lorain, O.
JOSEPH PISHLAR, 308—6. St., Rock Springs, Wyo.
G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, štv. 1, Ely, Minn.
LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jezusa, štv. 2, Ely, Minn.
JOHN GRAHEK, st., od društva Slovenec, štv. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi tikajoči se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljatve naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisme od strani članov se ne bode oziralo

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

ČLANOM IN ODBORNIKOM KRAJEVNIH DRUŠTEV V NAZNANJE!

Vse proteste, incijative, predloge in sploh vse uradne stvari oziroma dopise, ki se tičejo J. S. K. J. JE POŠILJATI GLAVNEMU TAJNIKU.

Najprej mora glavni tajnik vse pregledati, ker mi brez njegove vednosti ničesar ne natisnemo, kar se tiče Jednote.

Vse, kar bo on odobril, bo v našem listu pravočasno priobčeno.

Uredništvo G. N.

Pueblo, Colo.

PROTEST

društva J. S. K. J. iz Pueblo, Colo., in sicer: društvo sv. Petra in Pavla štv. 15, društvo Sokol štv. 38, in društvo Marije Pomagaj štv. 42 so imela 28. marca 1915 v dvorani društva sv. Petra in Pavla izvanredno zborovanje. Na tem zborovanju se je enoglasno sklenilo, da se opomni glavnega tajnika in odbor J .S .K. J., na pravila in sicer na točko štv. 53. Kako to ,da se ne držite pravil? Zakaj ste sami od sebe razpisali višji asesment za bolniško podporo? Na zadnji konveneiji je bilo omenjeno ,da se bode en ali dva asesmenta opustilo, sedaj je pa o tem vse tiho.

Ne vemo, kje je dobil glavni odbor tako moč, da zamore sam izpreminjati točke v pravilih? Vprašamo tudi, kaj nam je zadnja konvencija koristila? Po našem mnenju popolnoma nič, pač nam je napravila ogromne stroške. Ta konvencija je bila popolnoma brezpotrebna. Na tej konveneiji je bilo omenjeno tudi sledeče: — Če Jednota ne bo mogla izhajati s centralizacijo, se bo oprijela zopet starega sistema. Vprašamo Vas glavni odborniki, zakaj niste vprašali krajevnih društev, zakaj niste dali naznanje, da Jednota ne more več izhajati ter da bo treba zvišati asesment, oziroma se oprijeti starega sistema. Če bi to storili, bi izprevideli, kakšnega mnenja so krajevna društva in posamezni člani. Vi se pa niste ozirali na nas, ampak ste kar sami od sebe napravili, kar se vam je izljubilo. — Mislite, da bo ono ugajalo tudi društvom in članom, kar slučajno vam ugaja? — Naša društva zahtevajo svoj stari sistem. Upamo, da bo večina ta naš predlog podpirala. Cenjeni gospodje odborniki Jednote, preglejte knjige prejšnjih let, in videli boste, koliko podpore so izplačala društva svojim bolnim sobratom, kljub temu, da ni bilo treba plačevati tako visokega asesmenta. Komaj pred enim letom je sprejela Jednota centralizacijo, pa je že toliko primanjkljaja. Zategadelj nazaj na stari sistem! Centralizacija naj odpade!

Glavni urad omenja tudi Slovensko Ligo. Mi smo odločno proti temu, ker iz tega ne more biti nikdar ničesar .Mi smo odločno proti temu, da bi morala krajevna društva še za Ligo kaj plačevati, ker še rednih asesmentov kmalo ne bomo mogli zmagovati. Glavni urad naj tudi ne razpošlje julija meseca na društva 25 centov asesmenta za Slovensko zavetišče. To naj odpade! Če druge Jednote za to ne plačujejo ,tudi nam ni treba. Sedaj so tako slabe delavske razmere, da delavec niti za hrano nima. Kam bodo prišli člani, če jim bo nalagala Jednota vedno nove asesmente. Člani bodo prisiljeni odstopiti od društev, ker ne bodo mogli več plačevati tako visokih doklad. Še enkrat zahtevamo: — Nazaj k starem sistemu! Centralizacija naj odpade!

Glavnega tajnika J. S. K. J. tudi vprašamo, zakaj je ovrgel oddelek za otroke? Zakaj bi ne smelo biti pri J. S. K. J. oddelka za otroke? Vse slovenske Jednote ga imajo in tukaj po Coloradi skoraj vsa društva, zakaj bi ga mi ne imeli? To je vendar čudno.

Vsa cenjena društva J. S. K. J .prosimo, da naj se pridružijo našemu pozivu in naj gledajo na to, da se bodo pri prvi priložnosti izvolili novi glavni uradniki.

Za društvo sv .Petra in Pavla, štv. 15:
Martin Kočevar, predsednik. **Frank Janesh**, tajnik.
Za društvo Sokol, štv. 38:
Marko Radkovič, predsednik. **John Kolbezen**, tajnik.
Za društvo Marija Pomagaj štv. 42:
John Gaber, predsednik. **Fr. Rupar**, tajnik.

PRIPOMBA

iz urada glavnega predsednika in tajnika J. S. K. Jednote k protestu društev iz Pueblo, Colo.

Cenjenim članom in uradnikom krajevnih društev: —

Zgorajšnji protest društev iz Pueblo, Colo. smo priobčili v glasilu Jednote, dasiravno protest ne sloni na popolni resnici in dasiravno nam je naznanjeno od nekaterih članov ravno teh društev, da omenjeni protest ni bil odobren od večine članov dotičnih društev, ampak, da so ga skovali uradniki na izvanredni seji, na kateri so bili navzoči samo uradniki in ne večina članov dotičnih društev, kakor bi moralo biti. Priobčili smo tudi ta protest zato, da člani sami vidijo težkoče glavnih uradnikov in njih delovanje, kajti v našem uradu ni bilo, ni sedaj in ne bode nikoli nobene tajnosti.

Društva, ki so poslala ta protest na Jednoto so plačala v letu 1914 v bolniški sklad Jednote svoto od $2049.25, a prejela so iz tega sklada svoto $3150.65, toraj $1101.40 več, kakor so vplačali. Iz tega lahko vsak član preračuni koliko bi moral plačati v ta sklad, če bi društva bila sama in ne centralizirana z Jednoto. Ne bi jim zadostovalo samo 75¢, ampak treba bi bilo skoraj še enkrat toliko.

Nadalje predbaciva protest glavnim uradnikom da so delali proti nekaterim točkam v pravilih. Glede tega naj tukaj enkrat za vselej pojasnimo članom in članicam Jednote, da so vse točke vseh bratskih Jednot popolnoma podvržene državnim postavam. Če kaka točka nasprotuje vedno se preminjajočim postavam nekaterih držav, je popolnoma umevno, da morajo glavni uradniki vpoštevati državno postavo in ne točke svojih pravil, če ne, nas lahko zadene stroga kazen in tudi lahko izgubimo pravice poslovanja v dotičnih državah. In ravno pri naši Jednoti smo imeli več takih točk, katere smo morali izpremeniti predno smo zamogli položiti prošnje za Charter.

Točke, ki se tičejo bolniškega sklada pri vsaki Jednoti, so popolnoma odvisne od državnih postav. Državne postave ne dovoljujejo samo, ampak s i l i j o glavne uradnike vsake Jednote zvišati asesment, če redni asesment ne pokriva opravičenih izdatkov. Asesmenti za bolniški sklad se ne morejo regulirati kakor za smrtninski sklad. Smrtni slučaji so preračunjeni od strokovnjakov na podlagi stoletne skušnje in iz te skušnje in povprečne umrljivosti je sestavljena lestvica za smrtnino. To pa ni mogoče pri bolniški podpori in odškodnini, ker so ti slučaji večih, včasih manj nestanovitni; vse je odvisno od nesreč in bolezni. Umevno mora toraj biti vsakemu, da moramo skladati v ta sklad kakor potrebe nanesejo. Pri naši Jednoti je to že večje važnosti, ker je zadnja konvencija dovolila previsoke podpore za določeni asesment. Ker pa ta asesment ni zadostoval, nam ni drugega preostajalo, kakor asesment zvišati. Ta asesment bo pa ostal zvišan samo tako dolgo, dokler bo potreba.

Mnenje protestantov, da je bilo govorjeno na zadnjem glavnem zborovanju, da naj bi glavni urad opustil par asesmentov na leto je sicer resnično, toda kako za božjo voljo je to mogoče? Kje je Vaša doslednost, gospodje protestanti? Če ne moremo shajati s tem kar plačujemo sedaj, kako zamorete vendar zahtevati od nas opuščenje asesmenta? Bodite vendar pametni, menda vsaj ne pričakujete, da bodo glavni uradniki plačali podpore iz svojega žepa? Denar, katerega plačujemo gre vendar opravičenim bolnikom, nobeden uradnik Vam ne zapravi niti centa po nepotrebnem.

Gospodje protestanti so se tudi malo obdrgnili ob Slovensko Ligo .Toda gospodje, mi smo to omenili, ker se zavedamo velike potrebe našega zatiranega naroda, ki mora prelivati svojo kri. Za koga? Za svoje stoletne tlačitelje! Povemo Vam, da si te zavesti ne pustimo omejevati. Mi nismo nikoli silili, da naj člani naše Jednote v to prispevajo, to je privatna stvar vsakega rojaka, naša dolžnost kot delavcev na narodnem polju pa je bila, da smo opozorili člane in članice na to. S tem nismo ničesar zakrivili in nobenemu nismo in ne bodemo proti njegovi lastni volji vzeli niti centa. Kar se tiče Slovenskega Zavetišča, naj bodejo gospodje protestanti tudi pomirjeni. Ideja je tako vzvišena in potrebna za vsako Jednoto in za vsak narod, da se mora strinjati ž njo vsak treznomisleč človek. Denar, katerega postavno nabiramo v ta onemogli sklad, bode prav prišel in se ne bode plačal nikamor brez dovoljenja konvencije. Če se ideja Zavetišča ne uresniči, ali nimamo dovolj pohabljenih v naši Jednoti? Gospod vodja teh protestantov, ali ste že pozabili one žalostne in mile prošnje nesrečnih naših bratov, katerim je že potekla vsa podpora od Jednote, katere smo dobili na zadnji konveneiji? Mi žali nismo imeli nobenega sklada, iz katerega bi jim pomagali, dasi smo pripoznali, da so največji nesrečniki? Vidite, ta sklad bo enkrat takim prav prišel, in kdo ve, kdo bo prvi, ki bo rabil to pomoč?

Glede oddelka za otroke povemo gospodom protestantom, da bi boljše storili, če bi se bili obrnili na Insurance Commissionerja njih lastne države in bi izvedeli kakšne postave ima glede oddelka za otroke. Do sedaj so vse slovenske Jednote s tem kontrabantirale po vseh državah. Vse je dobro dokler gre, tudi lahko krade dokler ga nobeden ne vidi. Uverjeni pa bodite, da če ne bo naša Jednota smela imeti otročjega oddelka po nekaterih državah, da bodejo tudi ostale Jednote ravno tako prizadete. Postave ne delajo razlike med nobeno Jednoto ,da le enkrat na sled pridejo, in prišli bodo prej ali slej.

Glavni uradniki se trudijo za pridobitev Charterjev po vseh državah, kjer poslujemo. Pri teh prošnjah naletimo na razne zapreke in od nas se zahteva, da jih čim prej rešimo. Veliko več bi se že storilo, če bi bili uradniki krajevnih društev malo bolj naklonjeni glavnemu uradu, ne pa nam metali polena pod noge. Z veseljem pa lahko pritrdimo, da tako nasprotnih uradnikov nimamo veliko.

Cenjeni člani in članice: — Uverjeni bodite, da je glavni uradnikom tako težko in neljubo nakladati posebne naklade v teh res slabih časih, toda na naših ramenih je velika odgovornost, mi moramo skrbeti, da se vse točno in redno izplačuje. Če hočejo člani veliko imeti, je samo ob sebi umevno, da se mora zato tudi skladati. Za nas uradnike ni druge poti. Da bodejo pa člani imeli še enkrat priliko izraziti svoje mnenje glede tega, bomo razposlali s asesmentom za april na krajevna društva listine glede potrjenja stavljenih predlogov. Če bode zato dovolj pravilno predpisane podpore, sklicali bomo meseca majnika javno volitev od strani članov. Do tega časa pa naj vsak pomni, da bolniški listi prihajajo v obilni množini v glavni urad. Če ne bo prispevkov zato, bolniki ne bodo mogli dobiti svoje opravičene podpore. Zatoraj je potrebno, da povišani asesment ostane, dokler je potreba, oziroma dokler se izpremenba ne napravi, če bodo člani zato.

JOHN A. GERM, predsednik. **GEO L. BROZICH, tajnik.**

Iz urada društva sv. Roka, štv. 55., J. S. K. Jednote, Lemont Furnace, Pa.

Člani našega društva so mnenja, da mora Jednota še zanaprej ostati pri centralizaciji bolniške podpore. Če bi moralo naše društvo plačevati bolniško podporo, bi ne moglo več pripadati naši slavni Jednoti. Bolnikov imamo toliko, da bi jim ne mogli plačati bolniške podpore. Oni seveda niso krivi, toda, če je član bolan, hoče tudi podporo dobiti. Prosimo tudi društva, da bi glasovala za centralizacijo. Če smo bratje po jeziku, bodimo tudi po dejanju.

Anton Picol, predsednik. — **Josip Kumar**, tajnik in zastopnik. — **Urban Rupar**, blagajnik.

Kijevska elektrarna.

Oblasti so elektrarno, ki je imela edino koncesija za razsvetljavo in preskrbo mesta z električno energijo, kot nemško podjetje sekvestrirali. Na 10 milijonov rubljev cenjeno podjetje preide v mestne roke. Vse nastavljence, tudi višje tehnično osobje, je mesto prevzelo v svojo oskrbo.

Vojnopomožni urad,

oddelek za propagando sta v Pešti posetila nadvojvoda Karel Štefan in njegova prejasna soproga nadvojvodinja Izabela ter si z velikim zanimanjem ogledala zlate in srebrne predmete, ki jih je darovalo prebivalstvo. Visoka dvojica je nakupila več predmetov.

Radi 4 vinarjev na vešala.

Inomoško sodišče je obsodilo delavca Rofnerja in Gebharda na smrt na vešala, ker sta lansko leto umorila vžitkarico Althuber, da jo oropata. Našla sta pri svoji žrtvi le — 4 vinarje.

Prijatelji Slovanov.

Zadnji ponedeljek, dne 5. aprila t. l. so priredili "The Worlds Art and Clubs Movement" pod krovitelјstvom 'Mednarodne družbe prijateljev Srbije' (International Society Friends of Serbia) v hotelu Majestic, 72. cesta in Central Park West, koncert v podporo jugoslovanskih sirot sploh, kojega moralni in gmotni uspeh je bil nadvse velik. — Koncert se je vršil v novih prostorih "Café Moderne" in je bil okrašen z ameriškimi in jugoslovanskimi zastavami. Celo akcijo je vodila ustanoviteljica gori omenjene organizacije, Mrs. Alanson Stewart Appleton (vdova po pisatelju in žurnalistu, ki je ustanovil "American Academy of Arts and Letters") s sodelovanjem svoje hčerke, velike prijateljice Slovanov, Miss Caroline Dawes Appleton, ki je kot tajnica kluba opozorila na koncert največje amerikanske klube in na ta način pripomogla do takega uspeha. — Pri popoldanskem koncertu bi imel govoriti v angleškem jeziku tajnik srbskega konzulata g. Pavlović, ki je pa isti dan prejel iz Srbije poročilo o smrti svojega brata ter je zato njegov govor na škodo prireditvi izostal. Baritonist g. Rude Trošt, ki ga je spremljal na glasovir njegov brat g. Milan Trošt, je podal jugoslovansko pesem kar najuspešnejše.

Omenjena družba bo priredila v New Yorku še pet koncertov v podporo jugoslovanskih sirot ter se bo slovensko javnost o prireditvah pravočasno opozorilo.

Tem potom se toplo zahvaljujemo predsednici in tajnici W. A. T. kluba za jugoslovanskim sirotam izkazano pomoč.

Slavoj Iv. Trošt.

Hindenburgovo šolsko spričevalo.

Nemški listi priobčujejo šolsko spričevalo, ki ga je dobil dijaček Hindenburg na gimnaziji v Glogavi pri odhodu v kadetnico. — Spričevalo pravi: "Pavel Louis Hans pl. Hindenburg, rojen 2. oktobra 1847 na Poznanjskem, sin stotnika gosp. pl. Hindenburga, tu, evang. veroizpovedanja, je obiskaval podpisani zavod od oktobra 1857 in je bil nazadnje učenec v kvinti (drugem gimnaz. razredu). Vsled težke bolezni se dalj časa ni mogel udeleževati pouka, sicer pa je bila njegova udeležba večinoma normalna. Njegova pridnost je bila popreje hvalevredna ,v zadnjem času pa je precej popustila. Obnašanje je bilo dobro, izvzemši njegovo precejšnjo blebetavost. Učni uspehi v zadnjem kvartalu so v veronauku, latinščini, francoščini in v geografiji zadostni, v nemščini dobri; le v računstvu se mu ni posrečilo zadostiti stavljenim zahtevam. V splošnem pa ga je smatrati za zrelega, da prestopi v kvarto (3. gim. razred). — Ker zapušča gimnazijo, da vstopi v kadetnico, mu želimo božjega blagoslova."

Strah pred špijoni v Italiji.

"Giornale d' Italia" piše o zakonskem načrtu o gospodarski in vojaški obrambi države v uvodniku o špijonaži, proti kateremu je ta zakonski načrt predvsem naperjen. V špionažni službi so bili, kakor trdi list, ljudje različnih stanov: vojvode in marchesi, šanzonetke, komturi, kakor tudi hotelski natakarji, dame iz visoke aristokracije in velike kokote. Vsi ti tisoči oči ogledujejo, vsa ta ušesa poslušajo, vse te roke pišejo in njihovi paznosti ni ušlo nič, kar se tiče varnosti države. — "Upajmo', konča članek, "da bo ta zakon in predvsem njegova vporaba temeljito odstranila to rak-rano, ne da bi se pritem bojevalo proti praznim strahovom."

Eksplozija na Dunaju.

V neki dunajski livarniei je eksplodiral šrapnel, ki so ga smatrali za izstreljenega. Neki klepar iz Pottendorfa je prodal razne kovinarske odpadke, med katerimi je bil tudi šrapnel. Ko je klepar vrgel šrapnel ne tehtnico, se je pripetila grozna eksplozija. Vsa okna delavnice so bila razbita. Od treh oseb, ki so bile navzoče, je bila ena takoj mrtva, obe ostali pa, lastnica livarnice in klepar, pa težko ranjeni. Klepar je izpovedal, da je dobil šrapnel, ki je bil najbrže ruski, od nekega drugega kleparja v Pottendorfu. Najbrže ga je prinesel kak vojak z bojišča.

V Kotoru

se počasi zopet vračajo normalnejše razmere. Pred kratkim so tam otvorili nekaj razredov ljudske šole, katere pohaja preko sto otrok.

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 CORTLANDT ST. NEW YORK, N. Y.

MOLITVENIKI:

Marija Varhinja	—.60
Marija Kraljica	—.60
Marija Kraljica, elegantno vezano	$1.20
Rajski glasovi	—.60
Rajski glasovi elegantno vezano	$1.20
Rajski glasovi, elegantno vezano	$1.40
Pot k Bogu, elegantno vezano	$1.20
Skrbi za dušo, elegantno vezano	$1.20
Sveta ura, elegantno vezana	$1.20
Vrtec nebeški	—.40

POUČNE KNJIGE:

Abecednik slovenski, vezan	—.25
Ahnov nemško-angleški tolmač, vezan	—.50
Angleško-slovenski in slovensko-angleški slovar	—.40
Berilo prvo, vezano	—.30
Berilo drugo, vezano	—.40
Berilo tretje, vezano	—.40
Dobra kuharica, vezano	$3.00
Domači živinozdravnik	—.50
Evangelij	—.50
Hitri računar, vezano	—.40
Navodilo za spisovanje raznih pisem	—.70
Nemščina brez učitelja, 1. in 2. del po	—.50
Nemščina brez učitelja, 1. in 2. del, vezano	$1.20
Pesmarica, nagrobnice	$1.00
Poljedelstvo	—.50
Popolni nauk o čebelarstvu, vezan	$1.00
Pouk zaročencem, vezan	—.70
Prva nemška vadnica	—.35
Sadjereja v pogovorih	—.25
Schimpffov nemško-slovenski slovar	$1.20
Schimpffov slovensko-nemški slovar	$1.20
Slovar slovensko-nemški (Janežič-Bartel), vez.	$2.50
Slovenska kuharica, vez.	$3.00
Slovenska Slovnica, vez.	$1.25
Slovenska pesmarica 1. in 2. zvezek po	—.60
Slovensko-angleška slovnica, vez.	$1.00
Spisovnik ljubavnih pisem	—.40
Spretna kuharica, brošir.	—.80
Trtna uš in trtoreja	—.40
Umna živinoreja	—.50
Umni kmetovalec	—.50
Zgodbe sv. pisma, vez.	—.50
Žirovnik, narodne pesmi, 1., 2. in 3. zvezek, vez., po	—.50

ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE:

Avstrijska ekspedicija	—.20
Baron Trenk	—.20
Belgrajski biser	—.20
Beneška vedeževalka	—.20
Bitka pri Visu	—.30
Boj za pravico	—.40
Boj s prirodo	—.15
Božični darovi	—.15
Burska vojska	—.25
Cerkvica na skali	—.15
Cesar Jožef II.	—.20
Ciganova osveta	—.20
Ciganska sirota, 93 zvezkov	$5.00
Človek in pol (Cankar)	$1.00
Cvetke	—.20
Don Kižot	—.20
Dobrota in hvaležnost	—.60
Evstahija dobra hči	—.20
Fabiola	—.35
George Stephenson, oče železnic	—.20
Grizelda	—.10
Grof Radecky	—.20
Hedvika, banditova nevesta	—.20
Hirlanda,	—.20
Hildegarda	—.20
Hlapec Jernej	—.60
Hubad, pripovedke, 1. in 2. zvezek po	—.20
Ilustrovani vodnik po Gorenjskem	—.20
Izlet v Carigrad	—.20
Ivan Resnicoljub	—.20
Izanami, mala Japonka	—.20
Izidor, pobožni kmet	—.20
Jama nad Dobrušo	—.20
Jaromil	—.20
Krištof Kolumb	—.20
Križana umiljenost	—.40
Kaj se je Makaru sanjalo?	—.50
Lažnjivi Kljukec	—.20
Leban, 100 beril	—.20
Lepa Vida (Cankar)	—.80
Maksimilijan I.	—.20
Marija, hči polkova	—.20
Mati, socijalen roman.	$1.00
Malomestne tradicije	—.25
Mir Božji	—.70
Mirko Poštenjakovič	—.20
Na različnih potih	—.20
Na valovih južnega morja	—.15
Na indijskih otokih	—.30
Na jutrovem	—.35
Naseljenci	—.20
Na divjem zapadu, vez.	—.60
Najdenček	—.20
Nesrečnica	—.25
Narodne pripovesti, 1., 2. in 3. zvezek po	—.20
Nezgodan a Palavanu	—.20
Nikolaj Zrinski	—.20
O jetiki	—.15
Odkritje Amerike, vez.	—.80
Pasjeglavci	[illegible]
Prihajač	—.30
Pregovori, prilike, reki	—.25
Pri Vrbčevem Grogi	—.20
Prst božji	—.20
Pariški zlatar	—.25
Razne povesti, vez.	—.40
Randevouz	—.25
Revolucija na Portugalskem	—.20
Senila	—.15
Stanley v Afriki	—.20
Strahovalci dveh kron, 2 zvezka	$1.60
Sherlock Holmes, 3., 4., 5. in 6. zvezek po	—.80
Sveta noč	—.20
Srečolovec	—.20
Strah na Sokolskem gradu, 100 zvezkov	$5.00
Strelec	—.20
Sanjska knjiga, velika	—.30
Slovenski šaljivec	—.35
Štiri povesti	—.20
Tegetthof	—.25
Turki pred Dunajem	—.30
Trije rodovi	—.50
Vojna na Balkanu, 13 zvez.	$1.85
Zlate jagode, vez.	—.30
Življenjepis Simon Gregorčiča	—.50
Življenja trnjeva pot	—.30
Znamenje štirih	—.30
Za kruhom	—.20
Z ognjem in mečem, 7 zvez.	$2.00
Življenje na avstr. dvoru ali Smrt cesarjeviča Rudolfa	—.75

SPILMANOVE POVESTI:

1. zv. Ljubite svoje sovražnike	—.20
2. zv. Maron, krščanski deček	—.25
4. zv. Praški judek	—.20
6. zv. Arumugan, sin indijskega kneza	—.25
7. zv. Sultanovi sužnji	—.25
8. zv. Tri indijanske povesti	—.30
9. zv. Kraljičin nečak	—.30
10. zv. Zvesti sin	—.30
11. zv. Rdeča in bela vrtnica	—.30
12. zv. Korejska brata	—.30
13. zv. Boj in zmaga	—.30
14. zv. Prisega huronskega glavarja	—.30
15. zv. Angelj sužnjev	—.30
16. zv. Zlatokopi	—.30
17. zv. Preganjanje indijanskih misijonarjev	—.30
18. zv. Preganjanje indijanskih misijonarjev	—.30
19. zv. Mlada mornarja	—.30

TALIJA:

Zbirka gredaliških iger.

Brat sokol	—.20
Cigani	—.20
Dobro došli	—.20
Doktor Hribar	—.20
Dve tašči	—.20
Pri puščavniku	—.20
Putifarka	—.20
Raztresenca	—.20
Starinarica	—.20
V medenih dneh	—.20
Županova Micka	—.20

RAZGLEDNICE:

Newyorške, s cvetlicami, humoristične, božične, novoletne in velikonočne, komad po	—.05
ducat po	—.50
Z slikami mesta New Yorka po	—.10
Album mest New Yorka s krasnimi slikami, mali	—.50
veliki	1.00

ZEMLJEVIDI:

Avstro-Ogrske mali,	—.10
Združenih držav, mali	—.10
veliki	—.50
Balkanskih držav	—.10
Evrope, vezan	—.50

Opomba: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bodisi v tovini, poštni nakazniei, ali poštnih znamkah. Poštnina je pri cenah že vračunana.

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Smrtna kosa. Umrl je po daljši bolezni Josip Pitenc, posestnik in gostilničar na Brodu pod Šmarno goro. — Umrla je na Vrhniki Marija Košmerl, rojena Kos.

Na ulici zaklan črnovojnik. 16. marca okoli 2. ure ponoči sta šla po Zaloški cesti v Ljubljani črnovojnik-novinec posestnikov sin Alfred Sedavčič, rojen leta 1891. v Grgarju na Goriškem, in njegov prijatelj ter srečala pred gluhonemnico tri neznane fante, s katerimi sta prišla nekaj v navskrižje. Pri tem se je Sedavčič v enega zapodil in ga podrl na tla. Eden neznancev je naglo potegnil iz žepa nož in z njim Sedavčiča zabodel, nato so pa zbežali. Ko je ranjenec potem prišel do Filipovičeve ulice, se je zgrudil na tla in izdihnil. Došla policijska komisija je dognala le smrt in odredila, da so Sedavčičevo truplo prepeljali v mrtvašnico k sv. Krištofu.

Nezgoda. Ko je pred par dnevi Pollakov hlapec Tomaž Kalan v Ljubljani snažil s slamo konje, mu je roka spodletela in se je pri tem s slamo tako dregnil v levo oko, da je moral v deželno bolnišnico.

V ruskem ujetništvu. Iz Petrograda se je oglasil na potu v rusko ujetništvo cand. med. Janez Oražem iz Goriče vasi pri Ljubljani. Piše, da se mu dobro godi. — Iz ruskega ujetništva je pisal rezervni praporščak cand. iur. Jakob Božič, da je bil 28. januarja v družbi več oficirjev ujet. — V ruskem ujetništvu se nahaja desetnik 27. dobranskega polka Ciril Trošt, sin pokojnega nadučitelja Trošta na Ign. Ranjenega so ujeli Rusi. Sedaj se nahaja v bolnišnici v Rava Ruski in se mu godi razmeram primerno. — Iz ruskega ujetništva se je oglasil Ludvik Bartol, gostilničar in mesar v Podpreski, občina Draga na Dolenjskem. V ujetništvu se nahaja v mestu Kovrova v vladimirski guberniji. — Na severnem bojišču je bil ranjen dne 26. februarja nadporočnik 7. pehotnega polka Alojzij Aschmann. Ranjenega so Rusi ujeli. Nadporočnik je sin glavnega davčnega kontrolorja v pokoju Valentina Aschmanna v Ljubljani.

Pogreša se Leopold Šuštar, pešec pri 17. pešpolku, 7. stotnija. Imenovani je odšel sredi novembra v Karpate ter od tega časa ni nobenega poročila od njega. Po njem poizveduje njegova žena Terezija Šuštar, Šmarje-Sap, Dolenjsko. — Pogreša se Jernej Vovk, vojak c. kr. domobranskega polka v Celovcu št. 4, 2. bat., 5. stotnija. Odšel je na bojišče v Karpatih dne 2. januarja in od tedaj se ni oglasil. Po njem poizveduje njegova mater Katarina Vovk, Smokuč 16, pošta Žirovnica, Gorenjsko. — Pogreša se Ivo Božov Bukilica, 37. domobranskega pešpolka, 7. stotnija, iz Boke Kotorske, občina Gobalj, selo Nalježić. Po njem povprašuje Pero Krstičević, bolnišnica v Litiji.

ŠTAJERSKO.

Smrtna kosa. V Št. Jurju ob J. žel. je umrla dne 16. marca veleposestnica Marija Černevšek, soproga znanega peka in in gostilničarja v gornjem trgu. Bila je šele v 46. letu svoje starosti. — V Slivnici pod Mariborom je umrl bivši župan, posestnik Ivan Komauer v starosti 73 let. Bil je tudi član krajnega šolskega sveta. — V vojaškem zaporu v Mariboru je umrl 33letni Jovo Puškar, imenovan Puškarević, trgovec iz Livna pri Drvarju v Bosni. Domobransko divizijsko sodišče v Mariboru ga je, kakor javlja "Marburger Zeitung", dne 22. februarja t. l. obsodilo radi razžalenja cesarja in radi motenja javnega miru v triletno ječo.

Samomor z britvijo. Črnovojniški novinec Egidij Zupan si je v Mariboru z britvijo prerezal žile na vratu in izkrvavel.

Na opeklinah umrl je dveletni posestnikov sin Ivan Čepek iz Zg. Košane. Ivan je sedel poleg babice, ki je pestovala še manjše dete. Ko fanta babica en trenotek ni opazovala, se je nagnil in segel z obema ročicama v z vrelo vodo napolnjen kotel. Ivan se je tako opekel, da je čez dva dni umrl.

Iz srbskega ujetništva se je oglasil Mihael Snoj, posestnik v Saeberjih. Od začetka vojne ni pisal nič svojim, imeli so ga že za mrtvega. Sedaj se je pa oglasil in pisal svoji ženi, da je že od 4. decembra v srbskem ujetništvu v kraju Zarobljenik v Gilani v Novi Srbiji ter da je zdrav.

Živinske cene v Mariboru. Živinski sejm dne 16. marca je bil slabo obiskan; prignalo se je samo 236 glav goveje živine. Kupčija je pa bila zelo živahna in cene zelo visoke. Plačevalo se je za pitane vole 130—140 K za 100 kg žive teže, za srednje 114—124 K in za suhe 104—114 K; voli za rejo so stali 118—128 K za 100 kg žive teže; krave po debelosti od 86 K do 110 K, dojne krave 104—115 K, biki 104—116 K, mlada živina 115—130 K; teleta so se prodajala po 1 K 20 vin. do 1 K 60 v. žive teže. Na vseh spodnještajerskih sejmih gredo cene za govejo živino rapidno kvišku in po mestih istotako kvišku cene mesa. V Celju napovedujejo mesarji strankam, da jim bodo samo po dvakrat na teden postregli z mesom, ker ni dobiti živine.

Tat v župnišču in njegovo kratko veselje. V šmartinsko župnišče pri Slov. Gradcu se je te dni priplazil tat in se dal med rano sv. mašo zakleniti. Ko je bil sam je zmaknil okrog 430 K denarja in jo popihal. Župnik Lenar je tatvino takoj opazil in naznanil, nakar je orožniški stražmojster Kosi hitel na železnico, da zasleduje opisanega tatu. Ondi, kjer vodi železnica tesno ob okrajni cesti, je stražmojster res opazil tatu, ko jo je mahal po cesti. Brez pomišljanja skoči orožnik z vlaka — bilo je k sreči veliko snega — in se polasti popotnika. Peljal ga je v orožniško vojašnico, kjer so ga preiskali in res našli pri njem ukradeni denar.

Tabor vojnih ujetnikov zgradijo, kakor poročajo iz Maribora, v Šterntalu pri Pragerskem. Internirali bodo tam 10,000 Rusov; tabor pa bo tako velik, da jih prevzame eventualno tudi 40,000.

KOROŠKO.

Nagla smrt. V Brežah je umrl črnovojniški enoletni prostovoljec Josip Tauber iz Ljubljane. Tauber je dne 4. marca zbolel in je bil 7. marca že na mrtvaškem odru. V Brežah je bil v prostovoljski šoli. Nagla smrt mirnega mladeniča je vse njegove tovariše silno pretresla.

Orožnik — vohun? V Trbižu so dne 6. marca aretirali črnovojniškega narednika Messnerja ter ga izročili garnizijskemu sodišču. Messner je vpokojen orožnik. Ob izbruhu vojne se je prostovoljno javil za vojaško službo in je bil prideljen rezervni bolnišnici v Trbižu. O vzroku njegove aretacije krožita, kakor piše "Kärntner Tagblatt", dve verziji. Po prvi verziji je osumljen vohunstva, po drugi verziji pa so ga prijeli, ker je baje odprl neko denarno pismo in si prilastil njega vsebino.

Zaprta opazovalnica za umobolne. Koroški deželni odbor je zoprl opazovalnico za umobolne v celovški splošni bolnišnici. Umobolne je v bodoče oddajati izključno v deželno norišnico, ki pa sprejema le take, ki so koroški deželani in katerim je izstavil zdravnik po daljšem opazovanju spričevalo, da se jih mora internirati. — Nastane le vprašanje: kaj se zgodi s tistim nesrečnikom, ki zblazni v Celovcu, pa slučajno ni Korošec?

Rodbinska tragedija v Trbižu. Bivši kurjač Ivan Juvan, znan alkoholik, se je vrnil dne 12. marca pijan domov ter je hotel pretepati ženo. Njegov 17letni sin se je postavil za mater in je skušal spraviti očeta iz sobe. V divji jezi je stari Juvan pograbil za nož ter je sina dvakrat zabodel v stegno. Prezezal mu je žilo dovodnico in fant se je v krvi zgrudil na tla. Obupana mati, meneč, da je pijani Juvan sina ubil, je pobila nato svojega moža z železnim drogom na tla. Težko ranjenega fanta so oddali v bolnišnico, grdega očeta pa so odpeljali v ječo. Juvan je bil sicer pred leti že nekaj časa v norišnici.

Umrl je v Celovcu c. kr. carinski nadinspektor cesarski svetnik Jožef Schuster, star 57 let.

PRIMORSKO.

Smrtna kosa. V Gorici je dne 14. marca umrla Jožefa Budan, vdova bivšega okrajnega šolskega nadzornika v Gorici. — Umrl je po dolgi bolezni Alojzij Sekyra, župnik v Sv. Lovreču Pasenetičkem v Istri.

Osebna vest. Namestništveni kancelist Teodor Skokan, prideljen okrajnemu glavarstvu v Tržiču na Goriškem, je prestavljen k namestništvenemu predsedstvu v Trst.

Nesreča z vžigalicami. V Tržiču se je petletna deklica Roza Pičinjak, doma od Sv. Ivana, igrala z vžigalicami, sedeč v borni posteljci. Pri tem se je slamnica vžgala in plameni so objeli dekletce. Prihiteli so na vpitje domači in rešili deklico, ki je bila že vsa opečena. Prepeljali so jo v bolnišnico, kjer je ranam podlegla.

Nesreča s kolesom. Iz Gorice se poroča: Na cesti, ki pelje iz Gradiške proti Zagradu, se je zgodila la 11. marca proti večeru nesreča, ki pa ni imela hudih posledic. Vsled slabe ceste se je neko motorno kolo spodrsnila in kolesar je padel. Drugi kolesar, ki je vozil tik za njim, ni mogel več kolesa ustaviti, je peljal čez ležečega in ga poškodoval na kolenu. K sreči poškodba ni težka. Prvo pomoč je ranjeni kolesar dobil pri sosednji hiši, nato so ga odpeljali z vozom na postajo.

Nesreča vojaškega avtomobila. Iz Gorice poročajo: Dne 19. marca okrog poldne je drčal po Korzu Franca Jožefa vojaški avtomobil, v katerem je sedelo več vojaških oseb. Ker pa je vsled deževnega vremena cesta bila opolzka, se je avtomobil zaletel v voz električne železnice in se zelo poškodoval. Osebe, ki so bile v avtomobilu, so dobile po licu in rokah precejšnje praske. V lekarni Liberi so jih za silo obvezali. Medtem je z Roje iz kolesarske vojašnice došel nov avtomobil, ki je odpeljal ranjene vojaške osebe in vlekel s seboj pokvarjeni avtomobil. Sreča še, da ni bilo hujšega.

Potres so čutili 15. marca ponoči na ves krajih na Primorskem.

Po pol letu se je mrtvi oglasil iz ruskega ujetništva. V Dolu nad Mirnom pri Gorici je družina Boštjančičeva tudi "dala" svojega sina Jožefa cesarju. Takoj izpočetka je odšel v Galicijo, odkoder pa se ni več oglasil. Stariši in sestre pa so bili v velikih skrbeh zanj. Tedaj pa so jim vrnivši se ranjenci pripovedovali, da je Jožef Boštjančič mrtev; videli so ga, kako je mrtev obležal. Vsi so ga objokovali. Vendar iskrica upanja jim je še ostala. "Morda vendar ni mrtev." Brali so z velikim zanimanjem, kako se mrtvi oglašajo drug za drugim iz Rusije. Sestra je rekla: "Gotovo se bo tudi naš še oglasil." In čakali so in pričakali resnično, ker se je mrtvi Jožef Boštjančič oglasil iz ruskega ujetništva.

Plazovi v Trenti. V Trenti, tem tudi po zimi romantičnem kraju, letos ni bilo posebnega mraza. Največji mraz je bil 31. januarja zjutraj, namreč 11.4° C. Snega pa je bilo v Gornji Trenti 3 m. Plazovi so bučali noč in dan. Pred kratkim je pri izlivu reke Soče plaz prinesel tri gamze. Enega je bližnji sosed živega ujet, drugi je zbežal, tretjega pa je podmel plaz. Ujetega gamza redijo doma. Promet med Bovcem in Trento je bil mesec dni zaprt radi plazov, ki so zasuli cesto v Spodnji Trenti in Spodnji Soči. V Sp. Soči so cesto enkrat presekali in cesto so obdajale 14 m visoke snežene stene. Pridrvel pa je drugi plaz in zopet vse skupaj zasul.

Umrl je v Vrtojbi pri Gorici po kratki bolezni 68letni posestnik Ivan Černe. — V Velikem Lošinju v svoji domovini je umrl frančiškanski pater Lucijan Letlich, star 56 let. Zadnji čas je deloval v romanskem svetišču v Barbani pri Gradežu.

Zadušil se je v Trstu 56letni krošnjar Jakob Planine. Vzrok: beda.

Ponesrečil se je 70letni Frane Filipič iz Grgarja. Peljal je seno v Podgoro. Pri tem je padel tako nesrečno, da si je zlomil stegno. Zdravi se v bolnišnici.

BOSNA.

Poročil se je v Sarajevu Josip Urbanija, akademični kipar, sedaj računski podčastnik v črnovojniškem pešpolku št. 27, z gdč. Emo Neubauer.

Iščem svojega bratranca MARKO ŽAGAR. Lansko leto sem čital v listih, da se nahaja nekje v Johnstown, Pa. Prosim cenjene rojake, če kdo ve, da mi javi, ali naj se sam oglasi.— Michael Žagar, 410 N. 8th St., Sheboygan, Wis. (10-13—4)

POZOR, SLOVENKE!

Želim se seznaniti s Slovenko v svrho ženitve v starosti od 26 do 34 let, katero veseli farma in da ima par sto dolarjev. Jaz sem star 42 let. Natančnejša pojasnila kasneje.

Martin Raunik,
P. O. Box 34, Fastoria, Tex.
Liberty Co.

Kje je ANTON KOVAČIČ, doma od Mirnepeči? Pred enim letom je bival na Calumet, Mich. Ako kateri izmed rojakov ve za njegov naslov, je prošen, da ga podpisanemu naznani, ali naj se sam oglasi na: John L. Klobučar, 4 Chestnut St., Calumet, Mich.

POSESTVO NA PRODAJ.

Lepa prilika se nudi sedaj kupiti lepo urejeno posestvo, ki obstoji iz dveh lotov, vsak 40 čevljev širok in 120 čevljev dolg in sta dobro obdelana. Na zemljišču je prijazna hišica s štirimi sobami in kletjo ter vodovod v hiši, napeljan iz mesta Johnstown, Pa. Poleg hiše je lep hlev za 4 do 6 glav konj ali krav. Vse je v dobrem stanju, ker napravil sem sam pred šestimi leti. Vse to in še hišno ter kuhinjsko opravo, tri prašiče in do 40 kokoši dam za svoto dva tisoč tristo dolarjev. Polovico se plača takoj in ostalo po dogovoru na lahka plačila. — Dalje imam še en corner lot iste obsežnosti kakor zgorajšnji in je lično ograjen, prav zraven zgornjih lotov, le alley je vmes. Mene stane preko $600 in ga prodam za $600. Lot je na lepi priliki za trgovino.. Kdor misli ostati dalj časa tukaj in imeti svoj dom, je sedaj najlepša prilika. Posestvo je čisto izplačano brez dolga. Jaz sem bolan že 19 mesecev in bil med tem časom že 6krat operiran. Sedaj sem namenjen potovati v rojstni kraj, morda bom tam okreval. Katerega veseli kupiti, naj pride in si ogleda posestvo. Prodajalec in lastnik na Woodvale Heights.

Frank Šega,
L. Box 238, Conemaugh, Pa.
(9-4 6x 2x v t)

Za farme

v slovenski novi farmarski naselbini v Michiganu in Wisconsinu, obrnite se, predno drugje kupite na

JOHN LANICH
Leadville, Colo.

IŠČEM

dobro izurjenega brivca. Katerega veseli, naj se takoj oglasi pismeno ali ustmeno. Plača po dogovoru.

Adolf Burich,
2823 Globe Ave., Lorain, Ohio.
(12-14—4)

Iščem brata FRANKA HENIGMAN, ki se nahaja približno 7 let nekje v Joliet, Ill., vsaj pred dvema letoma je bil še tam. Prosim ga, da se mi oglasi, ali pa če kdo drugi ve za njegov naslov, da ga mi pošlje. — John Henigman, Box T, Middlebranch, O. (10-13—4)

Kje je VINKO SIMONČIČ? Doma je iz Radeč na Kranjskem. Za njegov naslov bi rad izvedel njegov stari prijatelj, zato ga prosim, da se mi zglasi, ali pa če kdo izmed rojakov ve za njegov naslov, da ga mi naznani. Louis Lužar, 3760 E. 77. St., Cleveland, O. (10-14—4)

POUK V ANGLEŠČINI!

To je gotovo lepa prilika, kakor tudi v korist nam tujcem. Piše se lahko za brezplačna pojasnila na:

Slovensko korespondenčno šolo,
6119 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Farme

v slovensko-hrvaški koloniji,

Ako želite kupiti farmo ali zemljo za farmo, ne kupujte preje, dokler se ne prepričate, kakšna prilika se vam nudi v slovensko-hrvaški koloniji v okolici Ashlanda v državi Wisconsin. Ta kolonija obstaja sedaj že šesto leto ter je v njej kupilo farme že 150 slovenskih in hrvaških družin.

Slovenci in Hrvati, ki so naseljeni tukaj, imajo razna gospodarska društva, kojih namen je, da pospešujejo blagostanje in napredek slovenskih in hrvaških farmerjev v oni okolici. Zato je dandanes lahko vsakemu našemu človeku pričeti tukaj z gospodarstvom in to z majhnim denarjem. Pišite po naš list "Good's Colonist", kjer lahko podrobneje čitate o teh kolonijah. Pošljemo ga vsakemu zastonj, brez razlike, ako želi kupiti farmo ali ne.

Naslovite:

The James W. Good Company
Dep. 54 Ashland, Wis.

NA PRODAJ.

Slovencem v Butte, Mont., naznanjam, da imam tam na prodaj tri lote, ki ležijo na Silver Bow Park, Crosby Addition. Prodam jih prav poceni, ker jaz jih ne bom nikdar rabil. Ako jih kedo hoče kupiti, naj piše na lastnika:

A. Kermel,
P. O. Box 64, Omak, Wash.

Evropska zdravila v Ameriki.

Veliko naših ljudij je ozdravelo od dolgoletnih bolezni po zaslugi teh zdravil ki jih vedno importira Dom. Lekarna. Tudi v tem vojnem času prihajajo zdravila semkaj. Pomoč za vsakega.

Ako trpite na kaki bolezni, kakor: revmatizem, trganje, bodenje, ohromljenje, imate težke in trudne roke in noge, slab želodec, slabo prebavo, neredno potrebo, vas v prsih bode in boli; ledičnе, mehurne, spolne (tajne) bolezni, zguba moške moči, ali kaka druga bolezen, potem pišite na nas ali pa pridite osebno k nam v Manufacture Bldg. R. 31, da vas naš zdravnik osebno preišče, da vam pove kako je z vami in kaj je treba, da pridete zopet k zdravju, kar mi nič ne računamo. Za mali denar vas bomo zopet ozdraveli. Dalje imamo importirane Pomade zoper izpadanja in rast las, Tonike zoper prah in sive lase, patentirana zdravila zoper krof, itd. Ako potrebujete pomoč pišite na nas še danes, da vam pomagamo. Za svet nič ne računamo. Vsa pisma naslovite na poštni naslov:

Dom. Lekarna Dept. 10,
P. O. Box 819 Milwaukee, Wis.

HARMONIKE

bodisi kakršnekoli vrste izdelujem popravljam po najnižjih cenah, a delo trpežno in zanesljivo. V popravo zanesljivo vsakdo pošlje, ker sem že nad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravek vzamem kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakršno kdo želi brez nadaljnih vprašanj.

JOHN WENZEL
1617 E. 62. St., Cleveland, Ohio

NAZNANILO.

Cenjenim rojakom v državah Illinois, Indiana in Wisconsin naznanjamo, da jih bo obiskal naš potnik

Mr. OTTO PEZDIR,

kateri je pooblaščen pobirati naročnino za "Glas Naroda" in izdavati pravoveljavna potrdila in ga rojakom toplo priporočamo.

Sedaj je v Chicago, Ill.

S spoštovanjem

Upravništvo Glas Naroda.

OGLAS

Cenjenim rojakom priporočam svoja

NARAVNA VINA
iz najboljšega grozdja.

Najboljše staro belo vino Riesling 10 gal. $6.50, 27 do 28 gal. $15.50, 50 gal. $27.50. Staro rdeče vino Zinfandel 27 do 28 galon $14, 50 galon $25. Lansko belo vino 27 do 28 galon $14, 50 galon $25, rdeče vino 27 do 28 galon $12.50, 50 galon $22.50. — 100 proof močan tropinjevec 4½ gal. $12, 10 gal. pa $25. Pri omenjenih cenah je vštet tudi vojni davek za vino. — Potovalni agent je rojak M. Žugel.

S spoštovanjem
S. JACKSE,
Box 161. St. Helena, Cal.

PHONE 246

Zastopnik "GLASNARODA"
82 Cortlandt Street,
New York, N. Y.

Frank Petkovšek

Javni Notar (Notary Public)

718-720 MARKET STREET
WAUKEGAN, ILL.

PRODAJA fina vina, izvrstne smotke, patentirana zdravila.

PRODAJA vožne listke vseh prekomorskih črt.

POŠILJA denar v stari kraj zanesljivo in pošteno.

UPRAVLJA vse v notarski posel spadajoča dela.

DOMAČA NARAVNA OHIJSKA VINA
kakor DELAWARE, CATAWBA in CONKORD prodaja

JOSIP SVETE

1780-82 E. 28th St., Lorain, Ohio.

CONCORD RDEČE VINO	CATAWBA BELO VINO
60c. galona.	80c. galona.

Te cene veljajo od 25 galonov naprej, pri manjih naročilih cene po dogovoru. Pri teh cenah je vojni davek že vračunan.

Vina so popolnoma naravna, kar jamčim. Naročilu je treba pridejati denar ali Money Order.

ZASTONJ

deset (10) HASSAN kuponov

(IZREŽITE TA KUPON)

TEN TEN TEN TEN

Ta POSEBNI KUPON je vreden deset (10) HASSAN CIGARETNIH KUPONOV ako se ga predloži skupno z devetdesetimi (90) ali več rednimi HASSAN CIGARETNIMI KUPONI v kaki naših HASSAN PREMIJSKIH POSTAJ ali pri

THE AMERICAN TOBACCO CO.,
Premium Dept. 490 Broome St., New York, N. Y.
(Ta ponudba ugasne 31. decembra 1915.)

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav.

Velikost je 21 pri 28 palcih.

Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.

V zalogi imamo tudi

Novo stensko mapo cele Evrope.

Cena ji je $1.50.

Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posameznih držav, kakor naprimer od Rusije, Nemčije, Francije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vezani v platno in vsak stane 50 centov.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company,
82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Zanesljivo pride sedaj

denar v staro domovino.

Do dobrega sem se prepričal, da dospejo denarne pošiljatve tudi sedaj zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potrebujejo pošiljatve v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom in znancem v staro domovino.

100 K velja sedaj $17.00 s poštnino vred.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

BEDAK

ROMAN.

Bernhard Kellermann. — Za "G. N." priredil J. T.

(Nadaljevanje.)

DRUGI DEL.

PRVO POGLAVJE.

Grau sam ni vedel, kako je zapredel na pustni ponedeljek na maškarado. Stal je pri vratih in gledal v zaduhlo, z maskami prenapolnjeno dvorano. Vse je plesalo, godba je igrala razposajene komade, človek ni slišal niti svojega govorjenja.

Naenkrat se je nekaj dotaknilo njegove rame.

Pred njim je stala Adela. — Oblečena je bila v živordečo svilo. — Po vsej obleki so bile našite velike krizanteme. Vrat je imela prost, roke so izginjale v široke bele rokave, prsti so bili vsi posuti z diamanti. Lasje je imela spletene v visoko frizuro. Smehljala se je. — Njeni zobje so bili beli, njene ustnice živordeče. Njene oči so bile pa svetle in globoke kakor dva tolmuna, v katerih dnu gori žarka luč.

Njen pogled ga je popolnoma zmedel.

— Čestitam prijatelj! — Ali se boste res zaročili s Suzano?

— Hvala. Da, res se bom.

— Gotovo bo srečna. Ali je bila zelo vesela, ko ste ji omenili?

— Zelo je bila srečna in vesela.

Adela ga je čudno pogledala in se zasmehljala: — Danes je pust. — Bodiva vesela. Ali mi boste nekaj povedali? — Oh moj Bog, kako je vroče!

— Izprehodiva se malo. Povejte mi, kaj ste najlepšega doživeli na svetu?

— Tega ne povem, povedal Vam bom pa nekaj, kar sem lepega doživel. — Nekoč sem se peljal ponoči z vlakom, in poleg mene je sedela mlada deklica, izvanredno lepa, očarljiva deklica. — Zelo je bila trudna, nepresta no so se ji zapirale očke in glavica ji je majala semterja. — Mislil sem: — Zakaj pa ne nasloni glavico na mojo ramo — — — in v istem hipu jo je že naslonila. — Glavica je omahnila na mojo ramo, in ona je zaspala. — Celo noč je spala na moji rami in globoko sopla.

— Kako lepo — je rekla Adela in se zasmejala. — Kako se Vam dopade na plesu?

— Imenitno.

— Kmečko, kaj ne, gospod Grau. — Zdi se mi, da Vi niste hodili veliko po plesih? Če hočete izpijeva kozarec sekta? Ali znate plesati?.... Skoraj bi rekla, da ne....

— Da, znam. Plesati sem znal, ko sem bil dvanajst let star.

— Ni mogoče!

— Da, doma sem se naučil. Učila me je moja mati.

— Moj Bog, kako kričijo! — Ali malo zapleševa?

Ponudila mu je roko in nadaljevala:

— Zadnje dni ste toliko igrali orglje. — Saj ste bili Vi na koru, kaj ne? — je vprašala, ko sta se zibala med množico.

— Da, včasih me nekaj prime, pa moram igrati.

— Čisto v mojo sobo se sliši. — Kaj pa je to? — Kaj imate na prstu? — Prstan?

Grau je vzel s prsta prstan z modrim očescem in ga spravil v žep. Bil je oni, katerega je nosila pokojna Maregareta Sammet. Nosil ga je vedno seboj, ker je čakal prve priložnosti, da bi prišel na sled pravemu zapeljivcu mladega dekleta, kateri je bil skorajgotovo Eisenhut.

— Tako je vroče, ali bi ne šla malo na teraso?

— Da, saj je res vroče.

Ko sta stopila na teraso, ga je vprašala:

— Povejte mi, gospod Grau, ali Vi res ljubite Suzano?

Grau je zardel in odvrnil:

— Da, gospodična, res jo ljubim.

Adela se je smehljala.

— Ali hočete da Vam do konca povem svoje sanje?

— Ne, hvala, ne sedaj. — Ali veste, kaj? Ali se hočete seznaniti z mojo materjo? Vi ne veste, kako bi Vas rada poznala.

DRUGO POGLAVJE.

Adela in Grau sta šla v dvorano, kjer so prodajali sekt. — Živela gospodična! — so kričali gospodje in dvigali čaše. — Adela je stopila za pult in začela prodajati. — Tedaj je vstopil Eisenhut. — Oblečen je bil v kitajski kostum, toda njegova maska je bila tako ponesrečena, da ga je vsak že na prvi pogled spoznal. S svojimi mišjimi očmi je neprenehoma zasledoval Adelo.

— Steklenico sekta — je rekel. — Koliko stane?

— Dvajset mark — je odvrnila debela židinja, ki je tudi stregla.

— Ne, ne, — je rekla Adela — gospod Eisenhut je preveč bogat, da bi mu tako poceni prodajali.

— Dober večer, gospodična Hannenbach, — ji je rekel in ji ponudil roko.

Adela se je smejala.

— Vidite, gospod Eisenhut — jaz Vam bom natočila, Vi boste pa za vsako čašo plačali sto mark.

— Živio! — Živio! — so kričali gospodje.

Eisenhut se je poskušal nasmehniti, toda izza ustnic so se prikazali samo črnikasti zobje. Obraz je bil bolj žalosten kakor vesel.

— Šalite se, gospodična.

—Šalim? — Ne, jaz se nikdar ne šalim.

Neprestano je opazoval Adelo, ki je polnila kozarce. — Gledal je njene lase, njene fine bele roke. Za hip mu je zardelo lice.

Adela mu je ponudila čašo.

— Gospodična Hannenbach, Vi se šalite.

— Sto mark!.... Sto — —— mark. — — — Ne, to ni mogoče.

Tako je bil skremžil obraz, da so se morali nehote vsi zasmejati. — Odpel je svojo dolgo kitajsko haljo in segel v žep.

— Vino bom celo sama pokusila. — Poglejte! Dajte denar!

S tresočo roko je položil na mizo bankovec za sto mark.

— Živio! Živio Eisenhut!

Dvignil je čašo in jo v dušku izpil.

Adela je natočila znova.

— Že zopet? — je vprašal s tresočim glasom.

— Kaj se pa Vam pozna sto mark? To je vendar malenkost.

— Gotovo se šalite, gospodična?

— Saj sem Vam že prej povedala, da se nikdar ne šalim.

— Sram Te bodi, Eisenhut — so vpili prijatelji. — Samo sto mark, Ti se pa treseš kakor pred smrtjo. — Korajžo, Eisenhut. — Korajžo!

— Zakaj naj ravno jaz toliko plačam?

— Ker ste Vi najbogatejši človek v mestu. — Dvanajst kamnolomov imate in polno blagajno zlatnikov.

— Ali ste pa že Vi, ali ste že Vi, gospodična Adela — videli tisto blagajno?

Po teh besedah ji je pogledal ostro v oči.

Mislil je, da se bo prestrašila, toda ona se je nasmehnila rekoč:

— Seveda sem videla blagajno. Ali se ne spominjate več, ko sem bila tisto noč pri Vas in ste mi posodili desettisoč mark?

Vse se je zakrohotalo. Eisenhut je odprl usta in ni mogel odgovoriti.

— Le hitro. Jaz sem že pokusila vino. — Samo sto mark. Samo sto mark.

— Če nimate denarja, se je oglasil Grau — Vam jaz lahko pomagam. Zastavite ta prstan.

Eisenhut ga je debelo pogledal. Nehote se je ozrl tudi na prstan in se stresel po celem telesu. — Njegov obraz je bil bel kakor pražnja ruta, oči so mu osteklenele.

Tedaj je Grau vedel, da je oče otroka pokojne Margarete Sammet, posestnik Eisenhut.

— Sram Vas bodi, ker se tako bojite za denar — se je oglasila Adela.

Tedaj je pa planil Eisenhut pokoncu in zakričal:

— In meni pravite kaj takega, meni? Ali ste že pozabili, kaj se je zgodilo? — Ali ste že pozabili?

Tedaj je pa prišla Adela izza pulta in ponosno stopila predenj.

— Gospod Eisenhut !— Oči so ji žarele kakor dva plamena. Navzočim se je zdela večja in bolj ponosna kot je bila ponavadi.

Eisenhut je še bolj skremžil obraz, oči so se mu napolnile s solzami. — Pokleknil je pred njo, dvignil roke in začel moledovati: — Da, jaz sem slab, pokvarjen človek. — — Le dobro me poglejte, kako sem slab in pokvarjen. — — Moj Bog, odpustite mi gospodična Hanenbach. — Kaj sem Vam vendar rekel? — Ali nisem bil izbleknil, da se je nekaj pripetilo? — Seveda sem rekel. Kaj naj se pripeti? — Kaj se je pripetilo, za božjo voljo. Nič se ni pripetilo, prav nič. — Razžalil sem Vas, neskončno sem Vas razžalil. — Ali mi morete odpustiti, ali morete?....

Adeline ustnice so trepetale, toda odgovorila mu ni.

Eisenhut je vstal in se začel umikati njenemu pogledu. Toliko časa se je umikal, da je dospel do vrat, potem je pa stekel po stopnjicah .

Takoj za njim je odšel Grau.

(Nadaljuje se).

Kaj pravijo pisatelji, učenjaki in državniki o knjigi Berte pl. Suttner

"Doli z orožjem!"

Lev Nikolajevič Tolstoj je pisal: Knjigo sem z velikim užitkom prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga zelo vpliva na človeka in obsega nebroj lepih misli....

Friderik pl. Bodenstedt: Odkar je umrla madama Stael ni bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Suttnerjeva.

Prof. dr. A. Dodel: "Doli z orožjem je pravo ogledalo sedanjega časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nehote pomisliti, da se bližajo človeštvu boljši časi. Kratkomalo: zelo dobra knjiga.

Dr. Lud. Jakobovski: To knjigo bi človek najrajše poljubil. V dno srca me je pretreslo, ko sem jo prebral.

Štajerski pisatelj **Peter Rosegger piše:** Sedel sem v nekem gozdu pri Krieglach in sem bral knjigo z naslovom "Doli z orožjem!" Prebiral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju. Ko sem jo prebral, sem zaželel, da bi se prestavilo knjigo v vse kulturne jezike, da bi jo imela vsaka knjigarna, da bo je tudi v šolah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družbe, ki bi razširjala to knjigo?

Henrik Hart: — To je najbolj očarljiva knjiga, kar sem jih kdaj bral....

C. Neumann Hofer: — To je najboljša knjiga, kar so jih spisali ljudje, ki se borijo za svetovni mir....

Hans Land (na shodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu): Ne bom slavil knjige, samo imenoval jo bom. Vsakemu jo bom ponudil. Naj bi tudi ta knjiga našla svoje apostolje, ki bi šli žnjo križemsvet in učili vse narode....

Finančni minister Dunajewski je rekel v nekem svojem govoru v poslanski zbornici: Saj je bila pred kratkim v posebni knjigi opisana na pretresljiv način vojna. Knjige ni napisal noben vojaški strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta ženska Berta pl. Suttnerjeva. Prosim Vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navduševal za vojno, če bo prebral to knjigo.

CENA 50 CENTOV.

Naročajte jo pri:

Slovenic Publishing Co.,

82 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

SLOVENSKO ZAVETIŠČE.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: Frank Sakser, 82 Cortland St., New York, N. Y.
Podpredsednik: Paul Schneller, Calumet, Mich.
Tajnik: Frank Kerže, 2711 S. Millard Ave., Chicago, Ill.
Blagajnik: Geo. L. Brosich, Ely, Minn.

DIREKTORIJ:

Direktorij obstoji iz jednega zastopnika od vseh Slovenskih podpornih organizacij, od vseh Slovenskih listov in od vseh samostojnih društev.

Za znamke, knjižice in vse drugo se obrnite na tajnika: Frank Kerže, 2711 S. Millard Ave., Chicago, Ill. Tudi vse denarne pošiljatve pošiljajte na in

Narod ki ne skrbi za svoje reve, nima postora med civilizovanimi narodi. Človek ki ne podpira narodnih zavodov, ni vreden sin svojega naroda.

Spominjajte se ob vseh prilikah Slovenskega Zavetišča.

NAŠI ZASTOPNIKI,

kateri so pooblaščeni pobirati naročnino za "Glas Naroda" in knjige, kakor tudi za vse druge v zalo stroko spadajoče posle:

Jenny Lind, Ark. in okolica: Michael Cirar.
San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin.
Denver, Colo.: John Debeve in A. J. Terbovc.
Leadville, Colo.: Jerry Jamnik.
Pueblo, Colo.: Peter Culig, J. M. Rojtz, Frank Janesh in John Germ.
Salida, Colo. in okolica: Louis Costello (The Bank Saloon).
Walsenburg, Colo.: Ant. Saftich in Frank Blatnik.
Clinton, Ind.: Lambert Bolskar.
Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.
Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič, 635 Aurora Ave.
Oglesby, Ill.: Math. Hribernik.
Depue, Ill.: Dan. Badovinac.
Chicago, Ill.: Frank Jurjovec.
La Salle, Ill.: Mat. Komp.
Joliet, Ill.: Frank Laurich, John Zaletel in Frank Bambich.
Mineral, Kans.: John Stalc.
Waukegan, Ill.: Frank Petkovšek in Math. Ogrin.
So. Chicago, Ill.: Frank Černe in Rudolf Požek.
Springfield, Ill.: Matija Barborič.
Frontenac, Kans. in okolica: Frank Kernc.
Mulbery, Kans. in okolica: Martin Kos.
Calumet, Mich. in okolica: Pavel Shaltz in M. F. Kobe.
Detroit, Mich. in okolica: Joseph Glasič.
Manistique, Mich. in okolica: B. Kotzian.
So. Range, Mich. in okolica: M. D. Likovič.
Aurora, Minn.: Josip Fugina.
Chisholm, Minn.: K. Zgonc, Jakob Petrich in Frank Žagar.
Duluth, Minn.: Joseph Sharabon.
Ely, Minn. in okolica: Ivan Gouže, M. L. Kapsch, Jos. J. Peshel in Louis M. Perušek.
Eveleth, Min.: Jurij Kotze.
Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel.
Hibbing, Minn.: Ivan Pouše.
Nashwauk, Minn.: Geo. Maurin.
Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.
St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.
Aldridge, Mont.: Gregor Zobec.
Great Falls, Mont.: Math. Urich, 3409 N. 5th Ave.
Brooklyn, N. Y.: Alojzij Češarek in Leo Štrukelj.
Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka.
Cleveland, Ohio: Frank Sakser, J. Marinčič, Chas. Karlinger in Jakob Resnik.
Barberton, O. in okolica: Alois Balant.
Bridgeport, O.: Frank Hočevar.
Collinwood, O.: Math. Slapnik.
Lorain, Ohio in okolica: John Kumše 1735 E. 33. St.
Youngston, O.: Ant. Kikelj.
Oregon City, Oreg.: M. Justin.
Allegheny, Pa. in okolica: M. Klarich.
Bessemer, Pa.: Louis Hribar.
Braddock, Pa.: Ivan Germ.
Bridgeville, Pa.: Rudolf Pleteršek.
Burdine, Pa. in okolica: John Kerhičnik.
Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk.
Claridge, Pa.: Anton Jerina.
Canonsburg, Pa.: John Koklich.
Broughton, Pa. in okolica: A. Demšar.
Darragh, Pa.: Dragutin Slavič.
Export, Pa. in okolica: John Prostor.
Forest City, Pa.: Karl Zalar in Fr. Leban.
Forest, Pa.: Anton Valentinčič.
Greensburg, Pa. in okolica: Vencelav Palčič.
Irwin, Pa. in okolica: Frank Demšar.
Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja.
Marianna, Pa. in okolica: Frank Gottlicher.
Meadow Lands, Pa.: Georg Schulta.
Moon Run, Pa. in okolica: Frank Maček.
Pittsburgh, Pa.: Ignacij Podvasnik. Ignaz Magister, Z. Jakše in U. R. Jakobich.
Unity Sta., Pa.: Joseph Škerlj.
Steelton, Pa.: Anton M. Paplč.
West Newton, Pa. in okolica: Josip Jovan.
Willock, Pa.: Frank Seme in Joseph Peternel.
Toele, Utah: Anton Palčič.
Winterquarters, Utah: Louis Blasich.
Black Diamond, Wash.: Gr. Porenta.
Ravensdale, Wash.: Jakob Romšak.
Davis, W. Va. in okolica: John Brosich.
Thomas, W. Va. in okolica: Frank Kocijan.
Grafton, Wis.: John Stampfel.
Milwaukee, Wis.: Josip Tratnik, John Vodovnik in Frank Meh.
Sheboygan, Wis.: Frank Sepich in Heronim Svetlin.
West Allis, Wis.: Frank Skok in Louis Lončarič.
Rock Springs, Wyo.: A. Justin in Val. Stalich.
Kemmerer, Wyo.: Josip Motoh.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Vsem našim cenj. naročnikom in ostalim rojakom v Newburgh (Cleveland), Ohio, in okolici naznanjamo, da je za tamošnji okraj naš zastopnik

g. JAKOB RESNIK,
3599 E. 81. St., Cleveland, O.,

kateri ima pravico pobirati naročnino za naš list in knjige ter zato izdajati pravoveljavna potrdila, vsled česar ga rojakom najtopleje priporočamo.

Upravništvo Glas Naroda.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Cenjenim rojakom v zapadni Pennsylvaniji naznanjamo, da jih bode v kratkem obiskal naš posebni zastopnik

g. VENCESLAV PALČIČ,

ki je pooblaščen pobirati naročnino na naš list in knjige ter izdajati veljavna potrdila, vsled česar ga rojakom toplo priporočamo.

Upravništvo Glas Naroda.

Samo pri meni se dobe patentirane in garantirane sledeča zdravila: za rast in proti spadanju ženskih in moških las, kakor tudi za rast moških brk in brade; za revmatizem kostiobolj ali trganje v nogah, rokah in križu, za rane, opekline, bule, ture in kraste i. t. d., za kurje očesa, bradovice, potne noge, ozebline i. t. d.; vsakemu jamčim $500 kateri bi zdravila brez uspeha rabil. Pišite takoj po cenik. "Koledar" in žepno knjigo pošiljam zastonj; knjižica velja za vsakega 5 dolarjev ki jo prečita.

JACOB WAHČIČ,
1092 E. 64th St., Cleveland, Ohio.

Za en dolar

dobite dnevnik "Glas Naroda" SKOZI ŠTIRI MESECE.

"Glas Naroda" izhaja v šestih dneh na 30 straneh. V njem najdete važneje vesti vsakega dne, vesti iz stare domovine in zanimive povesti.

Vse osobje lista je organizirano in spada v strokovne unije.

Prosti nasvet in informacije priseljencem.

"Thi Bureau of Industries and Immigration" za državo New York varuje in pomaga priseljencem, ki so bili osleparjeni, oropani ali s katerimi se je slabo ravnalo.

Brezplačno se daje nasvete priseljencem, kateri so bili osleparjeni od bankirjev, odvetnikov, trgovcev z zemljišči, prodajalcev parobrodnih listkov, spremljevalcev, kažipotov in posestnikov gostiln.

Daje se informacije v naturalizacijskih zadevah: kako postati državljan, kjer se oglasiti za državljanske listine.

Sorodniki naj bi se sestali s priseljenci na Ellis Islandu ali pri Barge Office.

DRŽAVNI DELAVSKI DEPARTMENT
(State Department of Labor)
BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION.

Urad v mestu New Yorku: 26 East 29th St., odprt vsaki dan od 9. ure zjutraj do 5. popoldne in z mrdo zvečer od 8. do 10. ure.

Najmodernejša
TISKARNA
"GLAS NARODA"

izvršuje vsakovrstne tiskovine po nizkih cenah,

Delo okusno. Izvršuje prevode v druge jezike.

Unijsko organizirana.

Posebnost so društvena pravila, okrožnice, pamflети, cenki itd.

Vsa naročila pošljite na:

Slovenic Publishing Company,
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonijskih posestev vseh velesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov.
na 20tih straneh in vsaka stran je 10½ pri 13½ palca velika.
Cena samo 25 centov.

Manjši vojni atlas

obsega devet raznih zemljevidov
na 8 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palcev.
Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se vsak lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število prebivalcev držav in posameznih mest. Ravno tako je povsod tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne države.

Pošljite 25c. ali pa 15c. v znamkah in natančen naslov in mi vam takoj odpošljemo zaželjeni atlas. Pri večjem odjemu damo popust.

Slovenic Publishing Company,
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Compagnie Generale Transatlantique

(Francoska parobrodna družba.)

Direktna črta do Havre, Pariza, Švice, Inomosta in Ljubljane

Poštni parniki so:

"LA PROVENCE" na dva vijaka — "LA SAVOIE" na dva vijaka — "LAORRAINE" največji vijaka — "LA FRANCE" največji vijaka

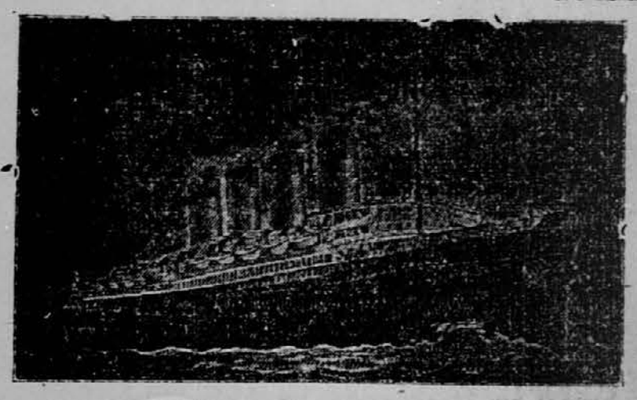

Ekspresni parniki so:
"Chicago", "La Touraine", "Rochambeau" in "Niagara"
Glavna agencija: 19 STATE STREET, NEW YORK
corner Pearl St., Chesebrough Building.
Poštni parniki odplujejo redno ob sredah iz pristanišča Hoboken N. J.

NAJBOLJŠA
"SLOVENSKO-ANGLEŠKA SLOVNICA

Prirejena za slovenski narod, s sodelovanjem več strokovnjakov, je založila Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Cena v platnu vezani $1.00. Rojaki v Cleveland, O. dobe isto v podružnici Fr. Sakser, 1604 St. Clair Ave., N. E.